လက်ပံပုကျေးရွာ

အုတ်ဆွဲကျေးရွာအုပ်စု၊ ပြည်မြို့နယ်

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ(၂၀၁၈-၂၀၂၄)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

လက်ပံပုကျေးရွာ၊ပြည်မြို့နယ်

(ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပြည်မြို့နယ်နှင့် ဒေါ်အေးအေးသော် –LIFT/Technical Assistant Team တို့ကူညီရေးဆွဲသည်။)

၂၀၁၈၊ ဇွန် လ

မာတိကာ

မာတိကာ

၁။ တည်နေရာနှင့် ပထဝီအနေအထား

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာရှိ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ဂ) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

(ဃ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

(င) ပညာရေး

(စ) ကျန်းမာရေး

(ဆ) ဘေးန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

(ဇ) ကျား – မ ရေးရာ

၄။ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ

နောက်ဆက်တွဲများ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) – ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ ဇယား

နောက်ဆက်တွဲ (၂) – ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

၁။ တည်နေရာနှင့် ပထဝီအနေအထား

လက်ပံပုကျေးရွာသည်ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး(အနောက်ပိုင်း)၊ပြည်မြို့နယ်၊ပေါင်းတလည်တိုက်နယ်၊အုပ်ဆွဲကျေးရွာအုပ်စု ၊ပေါင်းတလည်နှင့်ဝက်ထီးကန်ဆက်သွယ်ထားသော ကျေးရွာချင်းဆက် လမ်းမပေါ်တွင် တည်ရှိပါသည်။ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး မိုးတွင်းကာလ ရေကြီးချိန်တွင် မြောက်နဝင်းချောင်းနှင့် ကပ်လျှက်ရှိသောကြောင့် ရေလွှမ်းမိုးမှုဒဏ်နှင့် ကမ်းပါးပြိုမှု အန္တရာယ် နှင့် ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

နှစ်စဉ်မိုးရေချိန် လက်မ(၆၀-၆၅) ခန့်ရရှိသည်။သဘာဝပေါက်ပင်များမှာ-လက်ပံပင်၊ဘောစကိုင်းပင်၊သရက်ပင်၊မကျီးပင်၊ကုက္ကိုပင်စသောအပင်များ ပေါက်ရောက်ပါသည်။ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးနိုင်သော လယ်ဧက (၅၁၃)ဧကနှင့် နွေ၊မိုး တွင် ရေတင်၍ စိုက်ပျိုးနိုင်သော ယာမြေဧက (၅၀) တွင် မြေပဲ၊ပဲကြီး၊ပြောင်းနှင့် ဝါကိုအဓိက ထား၍ စိုက်ပျိုးပါသည်။ ဆည်မြောင်းလက်တံများရှိပြီး ဆည်ရေကို စိုက်ပျိုးချိန်လွန်မှ လွှတ်ပေးခြင်းကြောင့် ဆည်ရေဖြင့် စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ကျေးရွာအနီးတွင် နဝင်းချောင်းနှင့် ကပ်လျှက်ရှိသောကြောင့် ရေစုပ်စက်ဖြင့်စိုက်ခင်းများကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

၃။ ကျေးရွာရှိ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၊ အများနှင့်ဆိုင်သော သာရေး၊နာရေးလုပ်ငန်း ကိစ္စများတွင် ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။အမျိုးသမီး/သား လူငယ်အဖွဲ့ ၊ချက်ပြုတ်ရေးအဖွဲ့၊ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ဂေါပက အဖွဲ့တို့သည်လည်း ဝိုင်းဝန်းကူညီကြပါသည်။ အရံမီးသတ်အဖွဲ့မရှိသော်လည်း နွေရာသီ မီးဘေးအန္တရာယ်တွင် ကျေးရွာသူ/သားများ ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြ ပါသည်။

ကျေးရွာတွင်သာရေး၊နာရေး၊ကိစ္စကြီးငယ်ပေါ်ပေါက်လျှင် ရွာသူ/သားများသည် စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်သော အလေ့အကျင့်ကောင်းများရှိပါသည်။ပြင်ပမှ အသေး

စားချေးငွေ အဖွဲ့များနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အချို့ရှိသော်လည်း သက်ဆိုင်ရာစီမံချက်လုပ်ငန်း အကောင်အထည် ဖော်ရန် သဘောမျှသာ ဖွဲ့စည်းထား သည့်ပုံစံဖြစ်ပါသည်။အမှန်တကယ် သာရေး၊နာရေး ဆောင်ရွက်ရန် မိရိုးဖလာဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းကသာ ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီမံကိန်းချ၍ ရေရှည်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု အားနည်းပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ် မိုးစပါးကို အဓိကထား၍စိုက်ပျိုးကြသည်။ဆောင်းသီးနှံများမှာ ပြောင်း၊မတ်ပဲ၊ပဲကြီးများကို စိုက်ပျိုးကြ ခြင်းဖြစ်သည်။ကျေးရွာတွင် မိုးစပါးစိုက်ပျိုးမြေ (၅၁၃)ကေ၊ယာမြေ (၁၂၃.၅) ဧက စိုက်ပျိုး ကြပြီး ဥယျာဉ်ခြံမြေ စိုက်ပျိုးမှုမှာ အိမ်ခြံတွင်းစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးပြီးချိန်တွင် ယခင်က မတ်ပဲကို စိုက်ပျိုးကြသော်လည်း ယခုအခါ ဈေးကွက်ကောင်းမွန်မှုမရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးနိုင်မှုမရှိကြပါ။ဆည်ရေမှာ အောင်ရေရရှိချိန်တွင် မရရှိသဖြင့် နွေစပါးစိုက်ပျိုးခြင်း အား မပြုလုပ်နိုင်ကြဘဲ ယခုနှစ်(၂၀၁၈) တွင် ပြန်လည်၍ ရေရရှိလာပြီး ဆက်လက်ရရှိပါက လာမည့်နှစ်များတွင် နွေစပါး စိုက်ပျိုးနိုင်တော့မည်ဖြစ်သည်။နှစ်စဉ်ကျေးရွာမှ မိုးစပါးတင်းရေ (၇၆၉၅)၊မတ်ပဲတင်းရေ(၁၅၃၄)တင်း ခန့်ထွက်ရှိပါသည်။မိုးစပါးကို ဇူလိုင်၊ဩဂုတ်လများတွင် စတင်စိုက်ပျိုးလေ့ရှိပြီး နိုဝင်ဘာလတွင် ရိတ်သိမ်းကြသည်။မိုးစပါးအထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကေ လျှင် ပျမ်းမျှ (၆၅) တင်းဖြစ်သည်။

စပါး၊မတ်ပဲ၊ပဲကြီး၊ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊သစ်သီးဝလံတို့ကို စိုက်ပျိုးကြသော်လည်း ဈေးကောင်းရရှိမှု နည်းပါးသဖြင့် လယ်သမားများ အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု နည်းပါးပါသည်။ မိရိုး၊ဖလာ စိုက်ပျိုးလာသော သီးနှံများကိုသာ စိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။ အခြားဈေးကွက် ဝင်သီးနှံများ ရွေးချယ်/ ပြောင်းလဲ စိုက်ပျိုးရန် ဗဟုသုတ၊နည်းစနစ်များ မသိရှိကြပါ။ သီးနှံ ထုတ်လုပ်မှုမှာ ဝင်ငွေနည်းပါးသည့်အတွက် လူငယ်များသည် ပြင်ပသို့ထွက်၍ ဝင်ငွေရှာ လာကြသည်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတွင် လုပ်သားရှားပါးလာပါသည်။

(ဂ) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သောအိမ်ထောင်စုများအားလုံးသည် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေကို သုံးစွဲနိုင်ပြီးအဝီစိတုံကင်တွင်းနှင့်အဝီစိစက်တပ်များကို အသုံးပြုကြသည်။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှလည်း အဝီစိတွင်း (စက်တွင်း)နှင့် ရေကန် ပံ့ပိုးပေးထားသဖြင့် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေကို ကောင်းစွာ လက်လှမ်းမီကြပါသည်။

ရွာတွင်းလမ်းသည် မြေနီလမ်းဖြစ်ပြီး ပြေီလကုန်ခါနီး ရွာက ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် လမ်းအလျား(၁)ဖာလုံခန့်ကို မြေနီ(၁၆)ကျင်းချ၍ ပြန်လည် ပြုပြင်ထားပါသည်။ ရွာတွင်းလမ်းအရှည် ပေ ၂၅၀၀ ခန့်ရှိပါသည်။ရွာအနောက်ဘက်ရှိ လက်ပံပု–ချောင်းခွ–အုတ်ဆွဲ ရွာချင်းဆက်လမ်း(သို့) ကုန်ထုတ်လမ်းသည်(အလျား ပေ ၅၀၀၀ * အနံ ၁၂ ပေ* ထု ၆ လက်မ) ယခင်က လှည်းလမ်းသာဖြစ်ပြီး ၂၀၁၈ ခုနစ်တွင် (၁၅၀၀၀၀၀) ကျပ်ကုန်ကျခံ၍ မြေသားလမ်းအဖြစ်ပြန်လည် ပြုပြင်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ရေစီးရေလာကောင်းမွန်ရန် ရေပြွန် (အလျား ၂၀ ပေ* အကျယ် ၅ ပေ) (၂) လုံးခန့် လိုအပ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ငွေကြေးမတတ်နိုင်သဖြင့် လမ်းသားဘောင် နိမ့်ခြင်း၊ရေမြုပ်ခြင်းတို့ကြောင့်လယ်ထွက်သီးနှံများသယ်ယူ ပို့ဆောင်ရန် အခက်အခဲ ရှိပါသည်။လှည်းများပင် သွားလာမှုမပြုနိုင်သဖြင့် ကောက်လှိုင်းများအား လူဖြင့်ထမ်းရပြီးလုပ်သားခ(၁) ဦးလျှင် (၁) ရက်ကို (၈၀၀၀) ကျပ်ပေးရပါသည်။ အလုပ်ပြီးမြောက် မှုနှင့် ကုန်ကျစရိတ် မကာမိသဖြင့် တောင်သူများအတွက် အခက်အခဲတစ်ရပ်အနေဖြင့် ရှိနေပါသည်။ ယင်းလမ်းအားပြန်လည် ပြုပြင်နိုင်ရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနသို့ ချိတ်ဆက်တင်ပြထားသည်။

လက်ပံပုကျေးရွာမှ သဲကုန်းကြီး၊ဝက်ထီးကန်မြို့များသို့ သွားလာရန် အသုံးပြုနေ သောသဲကျဲကြီး တံတားသည် သစ်သားတံတားဖြစ်ပြီး (၁၉၉၇)ခုနစ်က ကိုယ်ထူကိုယ်ထ တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအခါ နှစ်ကာ ကြာရှည်စွာ အသုံးပြုခြင်းကြောင့် ခိုင်ခံမှုအားနည်းလာပြီးထော်လာဂျီ၊ကုန်တင်ယာဉ်များ သွားလာရန် အန္တရာယ်ရှိနေပါသည်။ ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ပြန်လည်ဆောက်လုပ်ရန် ၊ခိုင်ခံ့သောတံတား တည်ဆောက်နိုင်ရန် ငွေကြေး လုံလောက်မှုမရှိသဖြင့် ပြန်လည်ပြုပြင်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

ကျေးရွာအတွင်း အိမ်ခြေ (၁၅၀) ရှိရာတွင် အိမ်ခြေ(၉၆)မှာ ဆိုလာစနစ်အသုံးပြုကြပြီး အိမ်ခြေ(၅၅)အိမ်ထောင်စုမှာဘက်ထရီ၊ဖယောင်းတိုင်မီးတို့ကိုသာအသုံးပြုကြပါသည်။ကျေးရွာနှင့်အနီးဆုံး မစိုးရိမ်ကျေးရွာ (ကျေးရွာနှင့် ၁.၅ မိုင် အကွာ)သို့ လျှပ်စစ်မီး ရောက်ရှိပြီးဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လူတန်းစား (၃)စားခွဲခြားပြီး အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများအား (၅၀၀၀၀၀) ကျပ်၊ အလယ်အလတ် လူတန်းစားများအား (၃၅၀၀၀၀) ကျပ်၊ မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စုများအား (၂၀၀၀၀၀) ကျပ် သတ်မှတ်ပြီး (၃) ကြိမ်အရစ်ကျ ခွဲ၍ စုဆောင်းနိုင်ရန် စည်းလုံးပြီးဖြစ်သည်။ ပထမအရစ်ငွေကြေးစုဆောင်းမှု (၅၃သိန်း)ကျပ်အား စီဘီဘဏ်တွင်အပ်နှံထားပြီဖြစ်သည်။ပေါင်းတလည်မြို့နယ်ရှိ လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ရန် ချိတ်ဆက်တင်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မီးလင်းရေး ကော်မတီအား (၁၈.၇.၂၀၁၈)တွင်ဖွဲ့စည်းထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများမှာ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေရရှိပါသည်။စိုက်ဘဏ်မှ အတိုး(၀.၆၇%)(လတိုး)ပေးရပြီး ပြန်ဆပ်ရမည့်ကာလထက် ကြာမြင့်သွားပါက (၁)ကျပ် တိုးပေးရကြောင်း တွေ့ရသည်။ ယခင် ဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ်သဘောမျိုးမှ ယခုအခါ တစ်ဦးတစ်ယောက်ခြင်း တာဝန်ယူစနစ်ဖြစ်သဖြင့် ပိုမိုအဆင်ပြေလာပါသည်။တစ်ကေလျှင် (၁၅၀၀၀၀) ကျပ်ထုတ်ချေးသော်လည်း တောင်သူများမှာ တစ်လျှေင် (၂၀၀၀၀၀) ကျပ်ကုန်ကျသဖြင့် ထုတ်ချေးငွေဖြင့် မလုံလောက်ကြပါ။ သမချေးငွေမှ တောင်သူများ၊မွေးမြူသူများအား(၁.၅%) အတိုးဖြင့် အဓိက ထုတ်ချေးသော်လည်း ချေးငွေထုတ်သည့် နေ့တွင်ပင် စုဆောင်းငွေပြန်လည် ကောက်ခံခြင်း၊(၁၀) နှစ်ကြာမှ စုဆောင်းငွေ အတိုးရမည်ဖြစ်ခြင်း၊(၆)လထုတ်ချေးသော် လည် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည့် အချိန်မှာ စော၍ ကောက်ခံခြင်းတို့ကြောင့် ယခင်ချေးငွေယူထားသူများပင် ယခုအခါ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ နှုတ်ထွက်လာကြသည်။ အသေးစား ချေးငွေ ထုတ်ချေးသည့် ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့(၃) ဖွဲ့ရှိပြီး (DAWN ၊ရှင်ဝပ်၊ အိုဝေ) အဖွဲ့တို့ဖြစ်ကြသည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၂.၅ %)တိုးဖြစ်ပြီး (၁၄) ရက်တစ်ကြိမ်ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် အချိန်မရဘဲ အပတ်စဉ် ပြန်လည် ပေးဆပ်နိုင်ရန်သာ

လုပ်ဆောင်နေကြရသဖြင့် ကျေးရွာသူ/သားများမှာ အခက်အခဲရှိ နေပါသည်။ပုံမှန်ဝင်ငွေတိုး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူကိုသာ ထုတ်ချေးခြင်း၊သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ပေါ်မူတည်၍ ချေးငွေကာလသတ်မှတ်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်နိုင်ပါက ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းလာနိုင်ပါသည်။

(င) ပညာရေး

ကျေးရွာလူဦးရေ အားလုံးတွင် စာမတတ်သူ ဦးရေမှာ အနည်းငယ်သာ ရှိပါသည်။ယခင်က ပညာမသင်ကြားခဲ့ရသော အဘိုး၊အဘွားများ ဖြစ်ကြသည်။ စာမတတ် သူဦးရေတွင် အမျိုးသမီး ဦးရေမှာ (၉၀ %) အထိရှိသော်လည်း မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း အဆင့်ရှိသူများတွင် အမျိုးသမီးများသာ များပြားကြောင်း တွေ့ရသည်။ တက္က သိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူတွင် အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက်(၄၄.၄၄%) ပိုမို ကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် အမျိုးသမီးများအား ပညာသင်ကြားခွင့်တွင် ပိုမို ရရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါ သည်။ အမျိုးသားများမှာ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းရောက်ရှိချိန်တွင် မိသားစုဝင်ငွေရရှိရန် ကျောင်းထုတ်လိုက်ရသည်များရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါ။ အနီးအနားရှိ (၂ ဖာလုံ အကွာ)ဝန်တင်ဆိပ် ကျေးရွာတွင် ရှိသော အ.လ.က(ခွဲ)ကျောင်းကိုသာ သွားရောက်၍ ကျောင်းတတ်ရပါသည်။ မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်းမရှိသော်လည်း အလယ်တန်းပညာပြီးမြောက်ပါက ကျောင်းထွက်နှုန်း အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ခွေးရဲ အထက်တန်းကျောင်း (၂.၅ မိုင်)၊ ပေါင်းတလည်မြို့ သို့ (၅မိုင်)၊ဝက်ထီးကန် (၄မိုင်) မြို့သို့ သွားရောက် ပြီး အထက်တန်းပညာ သင်ယူရသည်။ သွားလာရခက်ခဲခြင်း၊ဝင်ငွေ နည်းပါးခြင်း၊ပညာသင်ယူရန် လမ်းပမ်း ဆက်သွယ်ရေးအခက်အခဲရှိခြင်းတို့ကြောင့် မိန်းကလေးများ သာကျောင်းထား မှုများပြီး ယောကျ်ားလေးများကျောင်းထွက်၍ကျွဲကျောင်း၊နွားကျောင်းရခြင်း၊လယ်ယာများတွင်လုပ်ကိုင် ရခြင်းများပါသည်။မိဘဆရာအသင်းမှာပုံသေသတ်မှတ်ခြင်းမရှိဘဲကျောင်းသားမိဘများအား လုံးအားမိဘဆရာအသင်းဟုဖွဲ့စည်းထားသဖြင့်တာဝန်ခွဲဝေသက်မှတ်မှု၊လုပ်ဆောင်မှုများစွာ မရှိကြပါ။ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရန် လိုအပ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

(စ) ကျန်းမာရေး

ကျေးရွာတွင် ရာသီတုပ်ကွေး၊ဝမ်းလျှောဝမ်းပျက်၊သွေးလွန်တုပ်ကွေး အနည်းငယ်ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။သွေးတိုး၊ဆီးချို၊အာဟာရချို့တဲ့ခြင်းတို့ရှိပြီးကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာအသိပညာပေး လုပ်ငန်းများကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ကျေးရွာသို့လာရောက်ထိုးနှံပေးခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲပေါင်းတလည်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲသို့ သွားရောက် ထိုးနှံရသဖြင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်တိုင်း(သို့) ကလေးငယ်တိုင်းကာကွယ်ဆေး သွားရောက်ထိုးနှံရန်လက်လှမ်းမမီကြပါ။ ကျန်းမာရေးအသိပညာဗဟုသုတအားနည်းခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာနှင့်(၂)ဖာလုံကွာဝေးသောဝန်တင်ဆိပ်ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲရှိ ခြင်း၊ (၅)မိုင်ခန့်အကွာတွင် ပေါင်းတလည် တိုက်နယ်ဆေးရုံရှိခြင်း၊ (၁၇)မိုင်အကွာတွင် ပြည်မြို့နယ်ဆေးရုံတို့ ရှိပါသည်။ ဝန်တင်ဆိပ် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတွင် သူနာပြု (၁)ဦး၊ ကြီးကြပ်(၁)ဦး၊ပေါင်းဝန်ထမ်း(၂)ဦးရှိသော်လည်းည(၇)နာရီခန့်မှစ၍ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုမရရှိ ကြောင်းတွေ့ရသည်။ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းတွင် အခန်း၊ကုတင်၊ဆေးဝါးလုံလောက်မှု နည်းသဖြင့် အသေးစား ကုသမှုမှစ၍ ပေါင်းတလည်ဆေးရုံသို့သာ သွားရောက်ကုသကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်သော ကားများရှိသဖြင့် အလွယ်တကူပို့ဆောင်နိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ ငွေကြေးတတ်နိုင်သူ လူနည်းစုမျှသာ ဆေးဝါးကုသကြရာတွင် ပြည်မြို့နယ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသကြပါသည်။

(ဆ) ဘေးန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

နှစ်စဉ်မြောက်နဝင်းချောင်း ကမ်းပါးပြိုသဖြင့် လယ်မြေများတိုက်စားခံရခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်းတို့ကို ကြုံတွေ့ရပါသည်။မိုးတွင်းကာလတွင် လမ်းရေကျော်ခြင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့် အခက်ခဲများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။

ကျေးရွာရှိလယ်မြေများတွင်ဓါတုမြေသြဇာများသုံးစွဲမှုမြင့်မားလာခြင်း၊ပိုးသတ်ဆေး၊ပေါင်းသတ်ဆေးများ စနစ်တကျ အသုံးပြုမှုမရှိခြင်း တို့ကြောင့် မြေဆီသြဇာများအထွက်နှုန်း လျော့နည်းလာသည်ကို တွေ့ရသည်။ယခင်က ကျေးရွာအနီးတွင် ဆေးဘက်ဝင်ပင်များကို တွေ့ရှိရမှု များပြားသော်လည်း ယခုအခါ လယ်ယာမြေများတိုးချဲ့လုပ်ကိုင်လာကြသဖြင့် မရှိသလောက်ပင် များပြားလာခဲ့ပါသည်။ ရုံဖန်ရုံခါတွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်ပြီး ထိရောက်စွာကာကွယ်နိုင် နင်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ငါးမျိုးကွဲ၊အခြား တိရစ္ဆာန်များမှာ ယခင်ကပင်ကျေးရွာအနီးတဝိုက်တွင်များစွာ မရှိပါ။အန္တရာယ်ရှိမှုလည်းနည်းပါးပါသည်။ရွာတွင်စွန့်ပစ် ပစ္စည်းများကို ရွာနောက်ဖက်ရှိ ကွင်းများတွင် လည်းကောင်း၊ ရွာချောင်းဘေးတွင် လည်းကောင်း စွန့်ပစ်ကြပါသည်။

(၈) ကျား – မ ရေးရာ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသားများမှ ဦးဆောင်၍ လုပ်ကိုင်လေ့ရှိပါသည်။အမျိုးသမီးများသည်အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများဖြစ်သောထမင်းချက်၊ရေခပ်၊ကလေးထိန်းခြင်း စသည့်ကိစ္စရပ် များကိုဆောင်ရွက်ကြသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်အမျိုးသမီးများသည် ကောက်စိုက်ခြင်း၊ ပေါင်းနှုတ်ခြင်းတို့ကိုလုပ်ကိုင်ကြသည်။ အမျိုးသားများသည်လည်း လယ်ထွန်ခြင်း၊ ပျိုးကြဲခြင်း၊လက်သမား၊ပန်းရံ၊ကျပန်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဘာသာရေး အထိမ်းအမှတ် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုပွဲတော်များ(သက်ကြီးရွယ်အို ကန်တော့ခြင်း၊ရှင်ပြုအလှူပွဲတော်များကျင်းပခြင်း၊ရွာဦးကျောင်းဆရာတော်နှင့် ရပ်မိရပ်ဖများ ဦးဆောင်မှုဖြင့် တရားပွဲများ ကျင်းပခြင်း) တို့တွင်အမျိုးသမီးများသည်အမျိုးသားများနှင့် တန်းတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာ အတွင်း အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးကိစ္စများတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍနည်းပါး နေသေးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ပညာရေးတွင်မူအမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက်ပညာသင်ခွင့် ပိုမိုရရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

၅။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာဇယား

ပြည်မြို့နယ်၊ လက်ပံပုကျေးရွာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ အခြေပြဇယား

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရာ	အခွင့်အလမ်း	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
ကဏ္ဍ–မီးလင်းရေး						
၁။	• လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးခြင်း၊	• ဌာနဆိုင်ရာနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်နိုင်မှုအားနည်းခြင်း၊ • ကျေးရွာလူထုမှ ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ်၏ ထက်ဝက် ကျော်ခန့်အား ကျေးရွာလူထုမှထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း၊ • ကျေးရွာလူထုတစ်ရပ်လုံးမှစိတ်ပါဝင်စားမှုရှိခြင်း၊	• မီးလင်းရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းထားရှိပြီးခြင်း၊ • CB ဘဏ်တွင် (၅၃သိန်း)ကျပ်စုဆောင်းထားပြီးဖြစ်ခြင်း၊ • ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုအလိုက်ငွေကြေးသတ်မှတ်လျာထားပြီးခြင်းနှင့် စုဆောင်းနေခြင်း၊ • မစိုးရိမ်ကျေးရွာ (၁.၅)မိုင်အကွာသို့လျှပ်စစ်မီးရော	• မြို့နယ်ဦးစီးဌာန၏ လျာထားချက်၊ခွင့်ပြုချက်များအပေါ်တွင်မူတည်ခြင်း၊ • ဝင်ငွေနည်းမိသားစုများအတွက် ငွေကြေးထည့်ဝင်ရန် အခက်အခဲရှိခြင်း၊	• ကျေးရွာမှ သက်ဆိုင်ရာလူကြီးများမှလျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနသို့တင်ပြလျှောက်ထားခြင်း၊ • လိုအပ်သော ငွေကြေးပမာဏအားကြိုတင်စုဆောင်ထားရှိခြင်း၊ • အိမ်တိုင်းစေ့မီးလင်းနိုင်ရန်ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ၊ မြို့နယ်တာဝန်ရှိသူများ ချေးငွေထုတ်ချေးပေးရန်တင်ပြဆွေးနွေးခြင်း၊	၁။လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး။ • ကျေးရွာမှတာဝန်ရှိသူများ၊မီးလင်းရေးကော်မတီမှ လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနသို့တင်ပြတောင်းခံခြင်း၊ • ရပ်ရွာလူထုမှ ငွေကြေးစုဆောင်းထားရှိ၍ ဘဏ်တွင်စာရင်းဖွင့်လှစ်ထားရှိခြင်း၊ • မီးလင်းရေးအတွက်ချေးငွေ၊ • ရေရှည်ထိန်းသိမ်းရေးအစီအစဉ်များရေးဆွဲ၍ကျေးရွာလူထုမှ သဘောတူသတ်မှတ်ထားခြင်း၊

			က်ရှိပြီးဖြစ်ခြင်း၊			
ကဏ္ဍ-သဘာဝဘေးအန္တရာယ်						
၂။	•နှစ်စဉ်ချောင်းရေတိုက်စားခြင်းကြောင့်ယခုအခါတွင် ကျေးရွာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊စာသင်ကျောင်းများကမ်းပြိုသည့်အထဲတွင်မျောပါနိုင်ရန်(၁၅) ပေ အလိုသာကျန်တော့ ခြင်း၊	•ချောင်းကောသဖြင့်ရေစီးကောင်းမွန်မှုမရှိခြင်း၊ •ရေကာတာမရှိခြင်း၊ •ချောင်းကျယ်ခြင်းကြောင့်လူထုအင်အားဖြင့်လုပ်ဆောင်နိုင်မှုမှမရှိ ခြင်း၊ •ကမ်းဘေးတစ်လျှောက်သစ်ပင်များစိုက်ခဲ့ပြီးသစ်ပင်များပါမျောပါသွားခြင်း၊	• ကျေးရွာလူထုမှလုပ်အား၊ငွေကြေးအတန်အသင့်ပါဝင်နိုင်ခြင်း၊ • လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၊မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ကျေးလက်ဦးစီးဌာနများသို့တင်ပြအကူအညီတောင်းခံထားခြင်း၊	•မြို့နယ်ဦးစီးဌာန၏ရံပုံငွေရရှိသည့်အပေါ်တွင်မူတည်ခြင်း၊	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှဦးဆောင်၍ချောင်းကောပြုပြင်နိုင်ရန်အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ -လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၊မြို့နယ်ထွေအုပ်ဦးစီးဌာန၊ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၊ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန များသို့ စဉ်ဆက်မပြတ်ချိတ်ဆက်တင်ပြခြင်း၊ -ကျေးရွာရှိတောင်သူများ(အဓိကထား၍)၊ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုများထံမှရံပုံငွေကောက်ခံခြင်း၊	၂။ချောင်းကောဆည်ယူခြင်း၊ရေကာတာတည်ဆောက်ခြင်းစီမံချက်။ • သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများမှ ရံပုံငွေပံ့ပိုးပေးခြင်း • ဆည်မြောင်းဖော်ယူခြင်း၊ရေကာတာ (အလျား ၃၀၀ပေ အမြင့် ၃၀ ပေ)တည်ဆောက် ခြင်း၊ • ကျေးရွာလူထုမှလုပ်အား၊ငွေအားစိုက်ထုတ်ခြင်း၊ • ရေရှည်တည်တံ့ရန်သစ်ပင်များစိုက်ပျိုးခြင်း၊ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း။
ကဏ္ဍ-လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး						
၃။	• လက်ပံပု-ချောင်းခွ-အုတ်ဆွဲရွာချင်းဆက်လမ်းမှာမိုးတွင်းကာလတွင် ရေမြုပ်၍ သွား	• လှည်းလမ်းဖြစ်၍ကျေးရွာလူထုမှကိုယ်ထူကိုယ်ထဖောက်လုပ်ထာ	• ရပ်ရွာသူ/သားများမှ လုပ်အားဖြင့် ပါဝင်နိုင်ကြခြင်း၊	• မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၏ ရံပုံငွေရရှိမှုအပေါ်တွင်မူတည်ခြင်း၊	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ရပ်မိရပ်ဖများနှင့်ဆွေးနွေးပြီးကျေး	၃။လက်ပံပု-ချောင်းဝှ-အုတ်ဆွဲလမ်း (အလျား ၅၀၀၀ပေ * အနံ ၁၂ ပေ* အမြင့်၆လက်မ)အားမြေနီ

	လာမှုမပြုနိုင်ခြင်း၊ • လယ်ယာသုံးစက်မျာ း သွားလာနိုင်ခြင်းမ ရှိသဖြင့် သီးနှံများအား လုပ်သားအသုံးပြု၍ သယ်ယူရသဖြင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားခြင်း၊	း သောမြေနီလမ်းဖြစ်ခြင်း ၊ • လမ်းသားနိမ့်၍ မိုးတွင်းကာလတွင်ရေမြုပ်သဖြင့်သွားလာမှုမပြုနိုင်ခြင်း၊ • ရေဆိုးထုတ်မြောင်း မရှိခြင်း(ရေပွှန် (၂)လုံး၊အလျား ၂၀ ပေ ၊အနံ ၅ ပေ လိုအပ်ခြင်း) • လမ်းသားမြှင့်၍ မြေနီခင်းရန် ကျေးရွာလူထုမှ ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း၊	• ကျေးလက်ဦးစီး ဌာနသို့ ချိတ်ဆက် တင်ပြထားခြင်း၊		လက်ဦးစီးဌာန၊ကျေး လက်လမ်းဦးစီးဌာန သို့ တင်ပြတောင်းခံရန်၊ • ကျေးရွာလူထုအစည်း အဝေးခေါ်ယူ၍လုပ်သား အင်အား၊ငွေကြေးအင် အားကြိုတင်သတ်မှတ်စု ဆောင်းရန်၊ • နှစ်စဉ်လမ်းပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအစီအစဉ်မ ျားကိုကြိုတင်ရေးဆွဲ ခြင်းပြုရန်နှင့်ငွေကြေးစု ဆောင်းခြင်းနည်းလမ်း များ ချမှတ်ရန်၊	လမ်းခင်းနိုင်စေ ရေး စီမံချက်။ • သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနသို့ ချိတ်ဆက်တင်ပြ၍ရံပုံငွေရ ရှိရန်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း၊ • ကျေးရွာလူထု အစည်း အဝေးကျင်းပခြင်းနှင့် ငွေအား၊လူအား သတ်မှတ် လျာထားခြင်း၊ • ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး စနစ်နှင့် ငွေကြေးအစီအမံ များထားရှိခြင်း၊
ကဏ္ဍ-စိုက်ပျိုးရေး						
၄။	• စပါး၊မတ်ပဲ၊ကြံစိုက်ပျိုးခြင်းမှအကျိုးအမြတ်ရရှိ မှုနည်းပါးခြင်း၊ • ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုမရှိခြင်း။	• မြေဆီလွှာအမျိုးအစားအားစမ်းသပ်မှုမပြုဘဲ မြေသြဇာများအသုံးပြုနေခြင်း၊ • တောင်သူများနည်းပ	• ကုမ္ပဏီများမှ ပိုးသတ်ဆေး၊မြေသြဇာများ အကြွေးစနစ်၊သီးနှံပေါ်ပေးစနစ်ဖြင့်ရောင်းချ	• မြေဆီလွှာအမျိုးအစားများစမ်းသပ်သိရှိလိုသော်လည်း ငွေကြေးကုန်ကျမှုများခြင်း၊ • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ	• တောင်သူအစုအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်၍ • စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန(သို့) စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်၍	၄။စိုက်ပျိုးသီးနှံများ အထွက်နှုန်းတိုးတက်၍ ဈေးကောင်းရရှိနိုင်စေရေး။ • စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သူ တောင်သူအစုအဖွဲ့များ

		ညာများအားလိုက်နာမှုအားနည်းခြင်း၊ •မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှထုတ်ချေးငွေဖြင့်မလုံလောက်သဖြင့်ပြင်ပမှ အတိုးကြီးဖြင့်ချေးယူရခြင်း၊ •ကုန်သည်များ၏ဈေးကစားမှုခံရခြင်း၊ပြည်ပမှဝယ်ယူမှုမရှိခြင်း၊ •မတ်ပဲဈေးနှုန်းအလွန်အမင်းကျဆင်းခြင်း၊ •ကြံများအား နဝဒေးသကြားစက်သို့ ရောင်းချရာတွင်(၅) ရက်ခန့်စောင့်ဆိုင်းပြီးမှချိန်တွယ်သဖြင့် အဆင်ပြေမှုမရှိခြင်း၊ •လုပ်သားခများဈေးမြင့်မားခြင်း၊	ခြင်း၊ • ရေတံခွန်အဖွဲ့မှ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများပေးခြင်း • တောင်သူများ အစုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းထားပြီးအချင်းချင်းချိတ်ဆက်လုပ် ဆောင်ခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှတစ်နှစ်လျှင်(၃)ကြိမ်ခန့်လာရောက်အသိပညာပေးခြင်း၊ • မတ်ပဲ၊ကြံတို့ အစားဝါကို ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးလာကြခြင်း၊	အသိပညာဗဟုသုတ၊သတင်းအချက်အလက် လက်လှမ်းမီမှုအားနည်းခြင်း၊ • ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံများ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးလိုသော်လည်းနည်းပညာမရှိခြင်း၊	နည်းစနစ်များအားလက်တွေ့သင်ကြားခြင်းနှင့်လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း၊ • မြေဆီလွှာအမျိုးအစားများစမ်းသပ်စစ်ဆေးနည်းများနှင့် လိုအပ်သောအာဟာရများကို ဆွေးနွေးအကြံပြုခြင်း၊ • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိပညာဗဟု သုတများကို လက်လှမ်းမီစေရန် ဒေသတွင်းရှိ ကုန်သည်ကြီးများ၊တောင်သူများ အစုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊	ဖွဲ့စည်း၍ကျေးရွာအုပ်စုတွင်း ကွန်ယက်ဖွဲ့စည်း ခြင်း။ • စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန(သို့)စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များ မှ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများပေးခြင်း၊ • စံပြစမ်းသပ်ကွက်များ ကျေးရွာအတွင်း စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ • မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေပမာဏတိုးမြှင့်ထုတ်ချေးခြင်း၊ • ကုန်သည်များ၊တောင်သူအစုအဖွဲ့များစဉ်ဆက်မပြတ်တွေ့ဆုံနိုင်ရန်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း နှင့် ဈေးကွက်ဆိုင်ရာဗဟုသုတ၊ဖြစ်နိုင်ချေရှိသောဈေးနှုန်းများနှင့်အလားအလာရှိသော သီးနှံများအကြောင်းသိရှိနိုင်စေခြင်း၊

						• ကြံများအား လွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်ရန် မြို့နယ်တာဝန်ရှိသူများမှ ကြီးကြပ်ပေးခြင်း၊
ကဏ္ဍ–စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ						
၅။	• ပုံမှန်ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရှား ပါးခြင်း၊	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းခြင်း၊ • စွန့်စားတီထွင်လိုစိတ်ရှိသော်လည်းဆုံးရှုံးမည်ကို စိုးရိမ်သဖြင့် စွန့်ဦးတီထွင်မှုမရှိခြင်း၊ • ငွေအရင်းအနှီးလုံလောက်စွာမရှိခြင်း၊ • စက်ရုံများရှိသော်လည်း အလုပ်လုပ်လိုသူများပြားနေသဖြင့် အလုပ်ရရှိရန် ခက်ခဲခြင်း၊လုပ်အားခမှာ မြို့တွင် စားသောက်၊နေထိုင်စရိတ်ဖြင့် ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်း၊	• ပြည်မြို့နှင့် (၁၀)မိုင်ခန့်အကွာတွင်ရှိခြင်း၊	• အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာများ သင်ယူရန်ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း (ယင်းအချိန်အတွင်း ဝင်ငွေမရှိသဖြင့် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် အခက်အခဲရှိခြင်း) • လူငယ်များတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လိုစိတ်နည်းပါးခြင်း၊ • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိပညာဗဟုသုတအားနည်းခြင်း၊ • ကူညီပံ့ပိုးမည့် အဖွဲ့အစည်း(သို့)ပုဂ္ဂိုလ်မရှိခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန(သို့) အဖွဲ့အစည်းများမှ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနည်းပညာသင်တန်းများပေးခြင်း၊ • စိတ်ပါဝင်စားသူများအား စွန့်စားတီထွင်လာလိုစိတ်ရရှိရန် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြင့်အသိပညာပေးခြင်း၊ • သင့်လျော်သော အသေးစားချေးငွေများထုတ်ချေးပေးခြင်း၊ • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိပညာများ ဖြန့်ဝေပေးခြင်း၊ • ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖွင့် ဆွေး	၅။ဝင်ငွေသင့်တင့်ကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရေး။ • စိတ်ပါဝင်စားသော လူငယ်အစုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ • သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန(သို့) အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသင်တန်းများ ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • အသေးစားငွေချေးအဖွဲ့များမှသင့်လျော်သောချေးငွေပမာဏကိုထုတ်ချေးခြင်း၊ • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အမြင်ဖွင့်သင်တန်းပေးခြင်း၊ • အသေးစားစက်မှု၊လက်မှု

		• အသေးစားအိမ်တွင်း ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ကိုင်ရန် နည်းပညာများ၊ ဗဟုသုတများမရှိခြင်း၊			နွေးပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း၊	သင်တန်းများပေးခြင်း၊
ကဏ္ဍ-ကျန်းမာရေး						
၆။	• ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ကုန်ကျစရိတ်များပြားခြင်း၊ • ကျန်းမာရေးအသိပညာအားနည်းခြင်း၊	• ဝန်တင်ဆိပ်ကျေးရွာ(၂)မိုင်အကွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးဌာနခွဲရှိသော်လည်း အခန်း၊ကုတင်လုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ • ကျန်းမာရေးဌာနခွဲသို့ သွားရောက်နိုင်မှုမရှိသောလူနာများအတွက် ကျေးရွာသို့ ဝန်ထမ်းလာရောက်ကြည့်ပေးနိုင်မှုအားနည်းခြင်း၊ • သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနည်းပါးခြင်း၊ • ပေါင်းတလည်(၅)မိုင်	• ကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက်ယာဉ်မ ျားကို လွယ်ကူစွာခေါ်ယူအသုံးပြုနိုင် ခြင်း၊ လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေးအတန်အသင့်ကောင်းမွန်ခြင်း၊	•ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းခြင်း၊	• ကျေးရွာတွင်းကျန်းမာရေးလုပ်သားများ ပေါ်ထွက်လာစေရန်ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်ရပ်မိရပ်ဖများမှ ဦးဆောင် ၍ လူငယ်များအား စည်းရုံးဆွေးနွေးခြင်း၊ • ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနသို့ အခန်း၊ကုတင်၊ဆေးဝါး လုံလောက်စွာချထားပေးရန်၊ • တာဝန်ကျဝန်ထမ်းမှ ထိရောက်သောဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်ရန် ကြီးကြပ်ပေးရန်၊ • ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဆွေးနွေးပွဲများပိုမိုကျ	၆။ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုကောင်းစွာလက်လှမ်းမီစေရေး။ • ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းအတွက်ဆေးဝါး၊အခန်း၊ကုတင်လုံလောက်စွာရရှိရန် တင်ပြတောင်းခံခြင်း၊ • ကျန်းမာရေးလုပ်သား၊အရံသားဖွားများပိုမိုပေါ်ထွက်လ ာရန် လူငယ်များအား စည်းရုံးဆွေးနွေးခြင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ • ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများအားစိ

		ခန့်အကွာ၊ပြည်ဆေးရုံနှင့် (၁၇)မိုင်ခန့်အကွာ သို့သွားရောက်ပြသရခြင်း၊ • ကျန်းမာရေးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များခြင်း၊ • ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေးမှု အားနည်းခြင်း၊			ယ်ပြန့်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လူထုအား စည်းရုံးဆွေးနွေးခြင်း၊	တ်ပါဝင်စားမှုရှိစေရန် ဆွေးနွေးခြင်း၊
ကဏ္ဍ-မွေးမြူရေး						
၇။	• ဝက်အသေပျောက်များပြားခြင်း၊ • စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်မှုမရှိခြင်း၊	• ဝက်နားရွက်ပြာ၊ဝက်တုပ်ကွေးရောဂါများကြောင့်ဝက်များသေကြေသဖြင့်ဆုံးရှုံးမှုများခြင်း၊ • တိုးချဲ့မွေးမြူလိုသော်လည်း မွေးမြူရန်အတွက် သင့်လျော်သောဈေးငွေမရရှိခြင်း၊ • မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ	• တိရစ္ဆာန်သောက်သုံးရေကိုနဝင်းချောင်းမှ လုံလောက်စွာရရှိခြင်း၊ • အိမ်ခြံဝန်းကျယ်ဝန်းခြင်း၊ • လွယ်ကူစွာရောင်းဝယ်နိုင်ခြင်း၊	• စနစ်တကျမွေးမြူနိုင်ခြင်းမရှိသဖြင့် အကျိုးအမြတ်နည်းပါးခြင်း(မွေးမြူရေးနည်းပညာများမရှိခြင်း)	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှမွေးမြူရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ -မွေးမြူရေးနည်းပညာများပြန့်ပွားလာစေရန် လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ -ရွာတွင်း မွေးမြူရေးကျွမ်းကျင်လုပ်သားများမွေးထုတ်ပေးခြင်း၊ -ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနှံ	၇။အသေအပျောက်နှုန်းနည်း၍စီးပွားဖြစ်မွေးမြူလာနိုင်စေရေးစီမံချက်။ • မွေးမြူရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ မွေးမြူရေးနည်းပညာ၊အသိပညာများ ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနှံနိုင်ရန်(လက်ရှိ အချိန်ထိ ထိရောက်စွာဆွေးနွေးဟောပြောခြင်းများ

		ဝန်ဆောင်မှု ကောင်းစွာ မရရှိခြင်း(ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံနိုင်မှု မရရှိခြင်း)	• ကန်စွန်းရွက်၊ဖွဲ၊ စားကွဲစသည့်တိရိစ္ဆာန်စာများလွယ်ကူစွာ ရရှိနိုင် ခြင်း၊ • ကာကွယ်ဆေးထိုးရန်မွေးမြူရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း(ရွာတွင်းတိရစ္ဆာန်ကုသရေးဆရာဝန်ရှိသော်လည်းကုမ္ပဏီများဖြင့်သာ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်လေ့ရှိကြ)		နိုင်ရန် အသိပညာပေးခြင်းနှင့်လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊ -ချေးငွေထုတ်ချေးသည့်အသေးစားချေးငွေအဖွဲ့များအားဒေသနှင့်သင့်လျော်သောချေးငွေစည်းကမ်းများ ချမှတ်နိုင်ရန်သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများမှတဆင့်တင်ပြဆွေးနွေးခြင်း၊	မရှိသေးပါ။) • စိတ်ပါဝင်စားသူ လူငယ်များနှင့် ဌာနတို့ အားချိတ်ဆက်၍ မွေးမြူရေးလုပ်သားများပေါ်ထွက်လာနိုင်စေရန်လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ • မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်ရန်သင့်လျော်သော ချေးငွေကာလ၊အတိုးနှုန်းဖြင့် ချေးငွေရရှိရန် တင်ပြတောင်းခံခြင်း၊
ကဏ္ဍ-လူငယ်နှင့် ယာဉ်ကျေးမှု						
၈။	•လူငယ်များအားကစားလုပ်ဆောင်မှု၊လေ့လာသင်ယူမှုအားနည်းခြင်း၊	•အချိန်ပိုများကိုအင်တာနက်များအသုံးပြုခြင်းဖြင့်အချိန်ကုန်ဆုံးနေကြခြင်း၊	• ပြန်/ဆက်ဦးစီးဌာနတွင်စာအုပ်၊စာပေများငှားရမ်းနိုင်ခြင်း၊	•လူငယ်များကိုယ်တိုင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လိုစိတ်၊လေ့လာသင်ယူလိုစိတ်နည်းပါးခြင်း၊	•စာသင်ကျောင်းမှစ၍ လူငယ်များအတွက် အားကစားပစ္စည်း၊အားကစားနည်းများလုံလောက်စွာပံ့	၈။လူငယ်များကာယစွမ်းရည် တိုးတက်လာစေရန်နှင့် အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ၊ဥပဒေဆိုင်ရာအသိပညာ

	•အမျိုးသမီးများအား ဥပဒေအရကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအား သိမြင်နားလည်မှုအားနည်းခြင်း၊	•နေ့စားလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့်သာအချိန်ကိုအများဆုံး အသုံးပြု ကြခြင်း၊ •စာအုပ်၊စာပေများအား လက်လှမ်းမီမှုအားနည်းခြင်း၊အသင်းအဖွဲ့ဖြင့်လူငယ်လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများအားနည်းခြင်း ၊ •ကျား၊မတန်းတူမှုဆိုင်ရာ၊အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတဖြန့်ဝေပေးနိုင်မှုအသင်းအဖွဲ့များ၊စာအုပ်စာပေလက်လှမ်းမီမှုများအားနည်းခြင်း၊	• လူငယ်များစုဝေးရန် နေရာကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်းရှိခြင်း၊	•လေ့လာသင်ယူရန်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးစင်တာများမရှိခြင်း၊ •ကျေးရွာပိုင်ထင်းစိုက်ခင်းမြေကေ (၅ဂ)အားအားကစားကွင်းအဖြစ်ပြောင်းလဲတည်ဆောက်ရန်၊	ပိုးပေးခြင်း၊ •အားကစားကွင်းတည်ဆောက်ပေးခြင်း၊ •လူငယ်လေ့လာရေးစင်တာများထဖွင့်လှစ်၍ဖွံ့ဖြိုး ရေးသင်တန်းများပေးခြင်း၊ •စာသင်ကျောင်းများ၊လူငယ်များအတွက်ဗဟုတုတစာပေများ အလှည့်ကျငှားရမ်းဖတ်ရှုစေခြင်း၊ •ကျား၊မတန်းတူမှုဆိုင်ရာ၊အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ၊ဥပဒေဆိုင်ရာ အမြင်ဖွင့်ဆွေးနွေးပွဲများလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် မြို့နယ်တာဝန်ရှိသည့်အဖွဲ့အစည်းများအားချိတ်ဆက်တင်ပြခြင်း(အမျိုးသမီးရေးရာ၊ဥပဒေရုံးစသည်ဖြင့်)	များ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရေး။ • နိုင်ငံတော်မှ လူငယ်များကာယဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်မူဝါဒသတ်မှတ်၍အားကစားနည်းများ၊အားကစားပစ္စည်းများနှင့်အားနွေးရာသီသင်တန်းများပေးခြင်း၊ • အားကစားကွင်းအကောင်အထည်ပေါ်လာစေရန် မြေရင်းသို့တင်ပြဆွေးနွေးခြင်း၊ • လူငယ်များအတွက် စာဖတ်ပွဲများ၊စာအုပ်များအားလစဉ်ငှားရမ်းဖတ်ရှု့စေခြင်း၊ • ကျား၊မတန်းတူမှုဆိုင်ရာ၊အမျိုသမီးအခွင့်အရေးနှင့် ဥပဒေဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပခြင်း၊

(ဂ)ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက်ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ၊အစီအစဉ် များကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ တစ်ဖက်ပါအစီအစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ–

စဉ်	**ကဏ္ဍ**	**ဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း**	**ရမှတ်**	**ဦးစားပေးအဆင့်**
၁	မီးလင်းရေး	လျှပ်စစ်မီးရရှိလာစေရန် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	၄၉	၁
၂	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်	ချောင်းကော၊မြောင်းကောများပြုပြင်ခြင်းဖြင့် ကမ်းပါးပြိုခြင်းအား ကာကွယ်ခြင်း (ချောင်းကောဖော်ယူခြင်း၊ရေကာတာ (အလျား ၃ဝဝဝပေ အမြင့် ၃ဝ ပေ)တည်ဆောက် ခြင်း)	၄၇	၂
၃	လမ်း၊တံတား	လက်ပံပု–ချောင်းဝ–အုတ်ဆွဲလမ်း (အလျား ၅ဝဝဝပေ * အနံ ၁၂ ပေ* အမြင့်၆လက်မ)အားမြေနီလမ်းခင်းနိုင်စေရေး အတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	၄၅	၃
၄	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းပေးခြင်း မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရရှိသုံးစွဲလာနိုင်စေရန် အဆိုပြုတင်ပြခြင်း၊ စိုက်ဘဏ်မှချေးငွေပမာဏတိုးမြှင့်ချေးရန် အဆိုပြုတင်ပြခြင်း၊	၄၁	၄
၅	စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သော	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသင်တန်းများရရှိ	၃၉	၅

	အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ	ရန် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊		
၆	ကျန်းမာရေး	အခန်း၊ကုတင်၊ဆေးဝါးလုံလောက်စွာ ပံ့ပိုးပေးရန် အဆိုပြုတင်ပြခြင်း၊	၃၈	၆
		ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးပွဲများကျင်းပ နိုင်ရန်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊		
၇	မွေးမြူရေး	မွေးမြူရေး၊အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် လုပ်ငန်းနှင့် သင့် လျော်သော ချေးငွေထုတ်ချေးခြင်းနိုင်ရန် အဆိုပြုတင် ပြခြင်း၊	၃၆	၇
		မွေးမြူရေးနည်းပညာ များ ရရှိလာစေရေး		
၈	လူငယ်နှင့် ယာဉ်ကျေးမှု	စာအုပ်၊စာပေများ လက်လှမ်းမီလာစေရန် ပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	၃၃	၈
		လူငယ်အားကစားသင်တန်းများရရှိရန် အဆိုပြုတင်ပြခြင်း၊		
		ကျား၊မတန်းတူညီမျှမှုသင်တန်း၊အမျိုးသ မီးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာဆွေးနွေးပွဲများကျင်း ပနိုင်ရန် ချိတ်ဆက်ဆွေးနွေးခြင်း၊		

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ(လက်ပံပုကျေးရွာ၊အုတ်ဆွဲကျေးရွာအုပ်စု)

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၆	၄	၁၀
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၅	၉	၁၄
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၁	၁၁	၂၂
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၁	၁၅	၂၆
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၁၉၁	၂၃၁	၄၂၂
၆၅ နှစ် နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂၂	၂၇	၄၉
စုစုပေါင်း		၂၄၆	၂၉၇	၅၄၃
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု				၁၅၅

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက် ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစ မှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့် အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁၀နှစ်မှ ၁၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅)နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ အသက် ၆၅နှစ်နှင့် အထက် ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့် အရွယ်နှင့် ၎င်းထက် အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၁၅၅) စုရှိပြီး လူဦးရေ (၅၄၃) ဦးရှိပါသည်။တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ လူဦးရေ(၃.၅)ရှိသဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့် ပျမ်းမျှလူဦးရေထက် လျော့နည်းနေကြောင်းတွေ့ရသော်လည်း အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် လူဦးရေမှာ ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၇၇.၇၁ %)ရာခိုင်နှုန်း ရှိသဖြင့် ကျေးရွာအတွက် လုပ်သား အရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အမျိုးသမီး ဦးရေမှာ အလုပ်လုပ် နိုင်သူ အမျိုးသား ဦးရေထက် (၄.၇၄ %)ပိုများကြောင်း တွေ့ရသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	**လုပ်ငန်းများ**	**အဓိက အလုပ်အကိုင်**		**အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)**	**ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)**
		အိမ်ထောင်စု	**မိသားစုဝင် လုပ်အား**		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၉၉	၁၃၂	၃၂	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၈၇	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၁၅	မြင့် ☐☐☐☐လတ် ☐☐☐☐နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐☐☐☐လတ် ☐☐☐☐နိမ့် ☐
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၄	သစ်တောလုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၇	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၃	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၁၀	၁၃	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅	၅	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၁	**လက်လီ- လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၄	၁၉	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၁၂	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း		၀	၁	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၁	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၄	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၆	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း		၀	၄	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၁၇	**ပညာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း		၀	၂	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၈	**ကျန်းမာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၉	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၂၀	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	☒
	အလုပ်သမား / ကျပန်း / ရာသီအလိုက်	၂၀	၅၄		

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ် ထောင်စု	မိသားစု ဝင် လုပ်အား		
	အလုပ်သမား				
၂၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	စုစုပေါင်း				☒

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် အငှားလုပ်ကိုင်သူ အိမ်ထောင်စုမှာ အများဆုံးဖြစ်သည်။လယ်လုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်သူ (၉၉) အိမ်ထောင်စုရှိပြီး(၈၇)ဦးမှာလယ်လုပ်သားအဖြစ်ပုံမှန်လုပ်ကိုင်နေသူများဖြစ်သည်။တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး(ဝက်)ကို လုပ်ကိုင်သူ (၁၃) အိမ်ထောင်စု၊ပန်းရံဆရာအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (၂) အိမ်ထောင်စု၊ ပန်းရံလုပ်သား အဖြစ်လုပ်ကိုင်သူအိမ်ထောင်စု(၁၀)စု၊စက်ပြင်သည့်အိမ်ထောင်စု(၂)စု၊စက်ချုပ်သူ(၄)အိမ်ထောင်စု၊ပန်းဘဲလုပ်ကိုင်သူ (၁)အိမ်ထောင်စု၊အရောင်းအဝယ်၊အိမ်ဆိုင်၊ကုန်သည် လုပ်ကိုင်သူ (၁၄) အိမ်ထောင်စု၊ လိုင်းကားပြေးဆွဲသူ(၁) အိမ်ထောင်စု၊ အခြားဒေသသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူ (၂၄)ဦးရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ လုပ်ကိုင်သော လုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအရ အလုပ်အကိုင်၊ဝင်ငွေ ပုံမှန်မရှိသည့် အလုပ်များသာ များပြားကြောင်း တွေ့ရပြီးအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းအလွန်ပင်နည်းပါးပါသည်။စစ်သား(၁)ဦး၊ရဲသား(၁)ဦး၊အစိုးရဝန်ထမ်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (၂)ဦး ၊ပညာရေးဝန်ထမ်း(၂) ဦးရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	၂၅၀၀	၀	၁၅၀၀	၀
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၀၀၀၀	၀	၆၀၀၀	၀
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်း များ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၈	လက်လီ–လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား	၉၀၀၀	၈၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	နေ့စား	၂၀၀၀	၀	၀	၀

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) **နာရီတွက်ဖြင့်ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**တစ်နာရီဝင်ငွေ** × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် နေ့စားလုပ်ကိုင်ကြသူများပြီး လုပ်အားစိုက်ထုတ်မှုအရ ကျား/မ ကွာဟမှု ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင် မြက်ရိတ်ခမှာ အမျိုးသားတစ်ဦးလျှင် မြက်တစ်ထမ်း (၂၅၀၀)ကျပ်နှင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦးလျှင် (၁၅၀၀)ကျပ်သာ ရရှိပါသည်။ရန်ကုန်ရှိ အထည်ချုပ်စက်ရုံများတွင် အမျိုးသမီးအများစုမှာ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး ဝင်ငွေရရှိမှု ကောင်းမွန်ပါသည်။ အထည်ချုပ်စက်ရုံများတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများသည် အမြင့်ဆုံး တစ်ရက်လျှင် (၈၀၀၀) ကျပ်၊အနည်းဆုံး(၄၀၀၀) ကျပ်ရရှိပါသည်။ပန်းရံလက်သမား လုပ်ကိုင်သူများသည် ခေါင်းဆောင် အဖြစ် လုပ်ကိုင်ပါက (၁၀၀၀၀) ကျပ် ရရှိပြီး လုပ်သားအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူများမှာ (၆၀၀၀) ကျပ်ခန့်ရရှိ ပါသည်။ စားသောက်ဆိုင်တွင်လုပ်ကိုင်သူ တစ်ဦးသာရှိပြီး တစ်ရက်လျှင် နေ့စားခ(၂၀၀၀) ကျပ်ခန့်သာ ရရှိသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၅၁၃.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ	၁၂၃.၅၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ကိုင်း / ကျွန်းမြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဓနိတောမြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
မြေလွတ် မြေလပ်	၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	၆၃၆.၅	☒

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လယ်မြေကိုသာ အဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ တစ်ဧက လျှင် စပါးတင်း(၆၀)ခန့် ထွက်ရှိပါသည်။ ယာမြေများတွင် ဝါ၊ ပဲကြီး၊ ပဲတီစိမ်း တို့စိုက်ပျိုးပါသည်။ ယခင်က မတ်ပဲကို စိုက်ပျိုးခဲ့သော်လည်း ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုမရှိသဖြင့် မတ်ပဲအစား ဝါကို စိုက်ပျိုးမှုများလာကြသည်။

(၈-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)**	**အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)**
သတ္တုနှင့် အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ☐☐☐☐ သင့် ☐☐ နည်း☐☐ မရှိ☐☐	လွယ်☐☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ☐☐☐☐ သင့် ☐☐☐ နည်း☐☐ မရှိ☐☐	လွယ်☐☐ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ☐☐☐☐ သင့်☐☐☐☐ နည်း☐☐ မရှိ☐☐	လွယ်☐☐☐☐☐☐ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ☐☐☐☐ သင့် ☐☐ နည်း☐☐ မရှိ☐☐	☒

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျောက်၊ကျောက်စရစ် ထွက်ရှိခြင်းမရှိပါ။ ချောင်းအတွင်း သဲအနည်းငယ်ရရှိသော်လည်း အသုံးချနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် ငါးကြီးအံဖက်၊ ဘုမ္မရာဇာ၊ ဂျာမဏီ စသည့်ဆေးဖက်ဝင် အပင်များပေါက်ရောက်သည့် ဒေသ တစ်ခုလည်းဖြစ်ပါသည်။သဘာဝတိရစ္ဆာန်များ မရှိပါ။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	**သတ်မှတ်စံနှုန်း**			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	**အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု**	**မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု**	**အလွန်မပြေလည် သောအိမ်ထောင်စု**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း (သို့) မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့် ကောင်း	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား (ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု	၁၈	၃၂	၄၉	၅၆

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အလုပ်ကိုင် အခွင့်လမ်းများနည်းပါးခြင်းကြောင့် ဝင်ငွေနည်းပါးပြီး မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုများပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများမှာ လယ်ကေ(၂၀-၃၀)အများစု ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး ကားပိုင်များအငှားလိုက်ခြင်း၊ငွေတိုးချေးသူများ ဖြစ်ကြသည်။ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများမှာ လယ်ကေ (၁၀-၂၀) ကြားပိုင်ဆိုင်သူများဖြစ်ကြပြီး အချို့မှာ မိသားစုဝင်များမှ ပြည်ပသို့ သွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်သည်။ မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုမှာ (၁၀) ကေအောက်ပိုင်ဆိုင်သူများဖြစ်ကြပြီး အချို့မှာ လယ်ကေအသင့် အတင့်ပိုင်ဆိုင် သော်လည်း အထွက်နှုန်းကောင်းမွန်မှုမရှိသော သူများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ ကျပန်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ရွှေ့ပြောင်းလုပ် ကိုင်ခြင်းတို့ဖြင့် အသက်မွေးကြသူများဖြစ်သည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀
၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀
၆ လ မှ ၁၂ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် –

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့်အထက်	၀	၀	၀
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	၀	၀	၀
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၄		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု	၀		
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၂၀		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေ များသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် မိသားစု (၄) စုရှိပြီး အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသည့်ကာလများတွင် ငွေချေးယူခြင်း၊ ဈေးဆိုင်များတွင် အကြွေးယူခြင်း၊ လုပ်အားခ ကြိုယူခြင်းတို့ဖြင့် ဖြေရှင်းနေကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ အထူးစောင့်ရှောက်ရန်လိုအပ်သောအုပ်စုများမရှိကြသော်လည်းအလုပ်ကိုင်အခွင့်လမ်းများနည်းပါးသောကြောင့် အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၂၀)စု ရှိပါသည်။

(၈-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	**ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား(အခြေအနေ)**	**ထိခိုက်လွယ်မှု** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၇	လျှော်	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၈	မီးဘေး	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား(အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
	ခက်ခဲ စသည်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ။

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် – နိမ့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု – လတ်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စု အထက် – မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လယ်သမားကြီးများသာ ဝမ်းစာဖူလုံကြပြီး အများစုမှာ မဖူလုံကြပါ။ မိုးခေါင်မှုကို မကြာခဏ ကြုံတွေ့ရပြီး စိုက်ပျိုးရာတွင် နစ်နာဆုံးရှုံးမှုများရှိပါသည်။ နှစ်စဉ် မြောက်နဝင်း ချောင်း ကမ်းပါးပြိုသဖြင့် လယ်မြေများတိုက်စားခံရခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်းတို့ကို ကြုံတွေ့ရပါသည်။တီဘီရောဂါမှာ အချင်းချင်း ကူးစက်ကြပြီး အအေးပတ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပွားမှုနှုန်းများပါသည်။နွားများတွင် ခွာနာ၊ လျှာနာ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း မြင့်ပါသည်။ မိုးတွင်းကာလတွင် လမ်းရေကျော်ခြင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့် အခက်ခဲများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။

(င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့်☐☐☐☐☐☐လတ်☐☐☐☐☐☐နိမ့်☐☐☐☐☐☐မရှိ☐☐
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့်☐☐☐☐☐☐လတ်☐☐☐☐☐☐နိမ့်☐☐☐☐☐☐မရှိ☐☐
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မြင့်☐☐☐☐☐☐လတ်☐☐☐☐☐☐နိမ့်☐☐☐☐☐☐မရှိ☐☐
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့်☐☐☐☐☐☐လတ်☐☐☐☐☐☐နိမ့်☐☐☐☐☐☐မရှိ☐☐
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့်☐☐☐☐☐☐လတ်☐☐☐☐☐☐နိမ့်☐☐☐☐☐☐မရှိ☐☐
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့်☐☐☐☐☐☐လတ်☐☐☐☐☐☐နိမ့်☐☐☐☐☐☐မရှိ☐☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများ စသည်တို့သည် မည်သို့သောအခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ချောင်းကမ်းနားတွင် နေထိုင်သူ အိမ်ထောင်စု (၄၀) ခန့်ရှိပြီး ချောင်းရေလျှံပါက အိမ်များအတွင်းရေဝင်ခြင်း၊ သီးနှံများပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း များကြုံတွေ့ရပါသည်။ နှစ်စဉ်ချောင်းကော၊ မြောင်းကောခြင်းကြောင့် ယခုအခါတွင် ကျေးရွာ ချဉ်းကပ်လမ်း သို့ရောက်ရှိရန် (၁၅) ပေခန့်မျှသာ ကွာရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်း၊ဘုန်းတော်ကြီးများ မြေပြိုတိုက်စားရာတွင် ပါဝင်နိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာမှ ရေတိုက်စားမှု အား ကာကွယ်ရန် သစ်ပင်စိုက်ခြင်း၊ချောင်းကော ပြုပြင်ခြင်း တို့ လုပ်ဆောင်ခဲ့သော်လည်း ချောင်းအနက်မှာ (အလျား ပေ ၃၀၀ အမြင့် ၃၀ ပေ) ရှိသဖြင့် ထိရောက်စွာ တူးဖော်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသို့ ချောင်းကော၊မြောင်းကော ပြုပြင်ရန် တင်ပြတောင်းခံထားပါသည်။လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းလုပ်သားများတွင် စားဝတ်နေရေး အခက်ခဲများ၊ ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ်အတွက် ငွေကြေးမရှိသဖြင့် ထိရောက်စွာ ကုသနိုင်ခြင်း မရှိပါ။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က–၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	ဂေါပက	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	၁၀	၀	၁၀	ပညာရေး☐☐ ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐ ဘာသာရေး☐☐☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐ သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး/☐☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐
၂	ရပ်မိရပ်ဖ	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	၁၀	၀	၁၀	ပညာရေး☐☐☐ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐☐ဘာသာရေး☐☐☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐ သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး/☐☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐
၃	လမ်းကော်မတီ	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	၅	၀	၅	ပညာရေး☐☐☐ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐☐ဘာသာရေး☐☐☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐ သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး/☐☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၄	လူငယ်ပရဟိတအဖွဲ့	၁ ၂ ၃	၁၅	၁၅	၃၀	ပညာရေး ငွေကြေး ကျန်းမာရေး ဘာသာရေး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး/ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး	ကောင်း သင့် ညံ့
၅	ကျောင်းကော်မတီ	၁ ၂ ၃	၅	၀	၅	ပညာရေး ငွေကြေး ကျန်းမာရေး ဘာသာရေး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး/ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး	ကောင်း သင့် ညံ့
၆	သုခကာရီဓမ္မစကြာအသင်း	၁ ၂ ၃	၀	၁၅	၁၅	ပညာရေး ငွေကြေး ကျန်းမာရေး ဘာသာရေး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး/ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး	ကောင်း သင့် ညံ့
၇		၁ ၂				ပညာရေး ငွေကြေး ကျန်းမာရေး ဘာသာရေး	ကောင်း သင့်

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
		၃				စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး/ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး	ညံ့

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု– လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ – အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ဆောင်ရွက်နေသော လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများမှာ ကဏ္ဍအလိုက် လုပ်ဆောင်မှု အားကောင်းကြပါသည်။ ဂေါပက အဖွဲ့အစည်းမှာ ဥပုဒ်နေ့များနှင့် နေ့ကြီးရက်ကြီးများတွင် နှီးဆော်ခြင်း၊တရားပွဲများ ကျင်းပခြင်း၊ ဘာသာရေး အဆောက်အဦများ ပြုပြင်ခြင်းတို့ကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသည်။ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့မှာ ကျေးရွာ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးရေး ကိစ္စရပ်အားလုံးအတွက် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်အတူ စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင် ရွက်သည်။ လမ်းကော်မတီ အဖွဲ့အစည်းမှာ နှစ်စဉ်လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ ရေရှည်တည်တံ့စွာ ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လူငယ်ပရဟိတအဖွဲ့မှာ ဘာသာရေး၊သာရေး၊နာရေး ကိစ္စရပ်များအားလုံးအတွက် အားတက်သရောကူညီ ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့မှာ ဖွဲ့စည်းထားသော်လည်း ကျောင်းသားမိဘများအားလုံးအား ထည့်သွင်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး ရည်မှန်းချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်မရှိခြင်း တာဝန်ခွဲဝေမှုမရှိခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်အဖြစ် သက်သက်မှတ်မှတ်မရှိခြင်းတို့ကြောင့် လုပ်ဆောင်မှုအားနည်းကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဝတ်ရွက်အသင်းမှာ နေ့ကြီးရက်ကြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင် ရွတ်ဖတ်ကြခြင်း၊ နာရေးကိစ္စများတွင် ရွတ်ဖတ်ကြခြင်းတို့ဖြင့် အထောက်အကူပေးပါသည်။ အဖွဲ့အစည်း အချင်းချင်း လိုအပ်လာပါက ချိတ်ဆက်ပြီးဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှု၊ ခေါင်းဆောင်မှု ၊ စာရင်းဇယားထားရှိမှု အားနည်းကြောင်းတွေ့ရပါ သည်။အဖွဲ့အစည်း

အနေဖြင့် စနစ်တကျဆောင် ရွက်ကြခြင်း ထက်မိသားစုပုံစံ (လိုအပ်ချက်ပေါ်မူတည်၍စုစည်း ဆောင်ရွက်ကြခြင်း)ဖြင့်လုပ်ကိုင်ကြကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	**အမည်**	**အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)**	**အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)**
၁	DAWN	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐ ၆ ☐ ၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၂	ရှင်ဝပ်	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐ ၆ ☐ ၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၃	အိုးဝေ	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐ ၆ ☐ ၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၄		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐ ၆ ☐ ၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၅		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐ ၆ ☐ ၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
			☐သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၆		၁ ☐၂ ☐၃ ☐၄ ☐ ၅ ☐၆ ☐၇ ☐	ပညာရေး ☐ငွေကြေး ☐ကျန်းမာရေး ☐ဘာသာရေး ☐စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ – ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ – သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ပြင်ပမှ လာရောက်၍ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ကိုင်သော အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် ပုဂ္ဂလိက အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်း(၃) ဖွဲ့သာရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထိုအဖွဲ့များ ဝင်ရောက်လာခြင်းကြောင့် ကျေးရွာတွင်းရှိ အတိုးကြီးဖြင့်ငွေချေးသူ လျော့ပါးသွားကြောင်း တွေ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ချေးငွေအား မှန်ကန်စွာအသုံးချသော အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်သာ အကျိုးရှိကြောင်း တွေ့ရပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် များစွာအကျိုးပြုနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၅၂	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၃၂	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကကြား	၃၀	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧကကြား	၃၄	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၇	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၅၅	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများအား လေ့လာကြည့်ရာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုမှာ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၃၃.၅၄ %)၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ အိမ်ထောင်စုမှာ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၂၀.၆၄ %)၊တောင်သူငယ်အိမ်ထောင်စုမှာ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၁၉.၃၅%)တောင်သူလတ်အိမ်ထောင်စုမှာ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၂၁.၉၃ %)၊တောင်သူကြီး အိမ်ထောင်စုမှာ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၄.၅၂ %) ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ မြေယာဧက များစွာပိုင်ဆိုင်သူဟူ၍ မရှိကြပါ။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)
၁	ဆည်	၂၅၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၂	ရေလွှဲဆည်	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၄	ရေသွင်းမြောင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၅	အဝီစိတွင်း	၅၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၆	လက်ငင် ရေတွင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)
			မဖြေဆိုပါ ☐	မဖြေဆိုပါ☐
၇	စိမ့်စမ်းရေ	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၈	ချောင်းရေ	၆၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မြောက်နဝင်းဆည်မှ ရေသွင်းမြောင်းရှိပြီး ဆည်ရေမှာ စိုက်ပျိုးချိန်တွင် အချိန်မီ မရရှိသဖြင့် နွေစပါး စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိကြပါ။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်(ယခုနှစ်) တွင် ဆည်ရေလွှတ်ပေးသဖြင့် နွေစပါး ဧက (၂၅၀) ခန့်စိုက်ပျိုးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အဝီစိတွင်းမှ ရေဖြင့် မတ်ပဲကို စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ ချောင်းရေ ဖြင့် ဝါ၊ ပြောင်း အနည်းငယ်စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၄၀၉	တင်း	၅၀	၆၀	၅၅	ဇွန်	အောက်တိုဘာ	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □	မြင့် □□□လတ် □□□□နိမ့် □□
မတ်ပဲ	၄၀၉	တင်း	၈	၁၅	၁၁.၅	ဒီဇင်ဘာ	မတ်	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □	မြင့် □□□လတ် □□□□နိမ့် □□
ဝါ	၆၀	ပိဿ	၆၀၀	၈၀၀	၇၀၀	ဩဂုတ်	အောက်တိုဘာ	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □	မြင့် □□□လတ် □□□□နိမ့် □
								မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □	မြင့် □□□လတ် □□□□□နိမ့် □
								မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ကေ	တစ်ကေ အထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ		
								မြင့် [illegible]လတ် [illegible]နိမ့် [illegible]	မြင့် [illegible]လတ် [illegible]နိမ့် [illegible]

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စပါး၊ မတ်ပဲ၊ ဝါ တို့ကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မိုးစပါးမှာ ကုန်ကျစရိတ် များပြီး အမြတ်ရရှိမှု နည်းပါးပါသည်။ မတ်ပဲမှာ ယခင်က အမြတ်ရရှိမှု များပြီး ယခုအခါ ဈေးကွက်မတည်ငြိမ်သဖြင့် အရှုံးပေါ်ပါသည်။ ဝါစိုက်ပျိုးရန် ကုန်ကျစရိတ် အနည်းငယ်သာရှိပြီး (၁) ပိသာလျှင် (၁၀၀၀) ကျပ်ရရှိသဖြင့် အမြတ်ရရှိမှု သင့်တင့်ပါသည်။ထို့ကြောင့် မတ်ပဲအစား ဝါကို တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးလာကြသည်။

(၄) လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်း ပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်	၃	၀	၀	၇၃
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၅	၀	၀	၀
အစေ့ချ ကိရိယာ	၀	၀	၀	၀
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	၂	၀	၀	၀
ရိတ်သိမ်းစက်	၀	၀	၀	၀
ခြွေလှေ့စက်	၀	၀	၀	၀
ရေစုပ်စက်	၆၆	၀	၀	၀
ခြေနင်းရေတင်စက်	၀	၀	၀	၀
မြက်ရိတ်စက်	၈	၀	၀	၀

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ထွန်စက်ပိုင်ဆိုင်သူ (၃)ဦးသာ ရှိပြီး ကျန်တောင်သူများမှာ ငှားရမ်းအသုံးပြုကြရပါသည်။မြေအမျိုးအစားပေါ် မူတည်ပြီး ထွန်စက်ငှားရမ်းခမှာ တစ်ကေလျှင် (၃၀၀၀၀–၄၅၀၀၀) ကျပ်အထိ ကုန်ကျပါသည်။ လက်တွန်းထွန်စက် ငှားရမ်းခမှာ တစ်ကေလျှင် (၂၄၀၀၀)ကျပ် ကုန်ကျပါသည်။ ထွန်စက်များ ငှားရမ်းရာတွင် အချိန်မှီ မရသဖြင့် သီးနှံများစိုက်ပျိုးရာတွင် နှောင်နှေးမှု အနည်းငယ်ရှိပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** **(<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)**
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့်ရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐ ရသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာ နှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည် ☐ ရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည် ☐ ရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးအနေဖြင့် စပါး၊မတ်ပဲ၊ဝါ၊ခရမ်းချဉ်သီး၊ ငရုတ်၊သရက်၊ အုန်းသီးတို့ကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြသည်။ ရေသွင်းမြောင်းများရှိပြီး ဆည်ရေမှာ စိုက်ပျိုးသည့် အချိန်တွင် မရရှိခြင်း၊အချိန်လွန်မှ ရေလွှတ်ပေးခြင်းတို့ကြောင့် မိုးစပါးသာ စိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။ ယခု ၂၀၁၈ နှစ်တွင်မှ ဆည်ရေကို စတင်ရရှိလာပြီး ဆက်လက်ရရှိပါက နွေစပါးကို စိုက်ပျိုးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာစိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်၊သမချေးငွေ၊အသေးစား ပုဂ္ဂလိကချေးငွေ (၃)ခုမှ တောင်သူများအတွက် လိုအပ်သော ချေးငွေရရှိနိုင် ပါသည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေမှာ (၁) ဧက အသုံးစရိတ် အတွက် မလုံလောက်ခြင်း(၂၀၀၀၀၀ ကျပ် ခန့်ကုန်ကျခြင်း) ၊ အသေးစားပုဂ္ဂလိက ချေးငွေများမှာလည်း (၂) ပတ်တစ်ကြိမ်ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသဖြင့် ထုတ်ချေးရန် အဆင်မပြေဘဲ ငွေတိုးဖြင့် ပြင်ပမှယူ၍ ဖြေရှင်း ရသည်မှာ များသည်။သီးနှံမျိုးစေ့၊ဓာတုပိုးသတ်ဆေးတို့ကို ပြည်မြို့နယ်ရှိ ကုမ္ပဏီများတွင် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ ရေတံခွန် အဖွဲ့၊စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနတို့မှ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရွေးချယ်နည်း၊ သဘာဝ မြေဩဇာပြုလုပ်နည်းများကို ပို့ချပေးပြီး တစ်လလျှင် (၂) ကြိမ်ခန့် တောင်သူများနှင့် စိုက်ပျိုးရေးခြံမှ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ယခင်က လုပ်သားအင်အားများပြား သော်လည်း ယခုအခါ လယ်ယာများတွင် စက်ယန္တရားများကို ပိုမို အသုံးချလာကြသဖြင့် လုပ်သားလိုအပ်မှု နည်းပါးလာပြီး ပြင်ပသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူများပြားလာသည်။ ဒေသထွက်သီးနှံများကို နွားချေး၊ သစ်ရွက်ဆွေး မြေဩဇာများ အသုံးပြုမှုရှိပါသည်။သီးနှံများကို ကျေးရွာတွင်း၊ ပေါင်းတလည်မြို့၊ ဝက်ထီးကန်မြို့၊ပြည်မြို့၊အောင်လံမြို့တို့တွင် ဈေးနှုန်းသင့်တင့်စွာဖြင့် လွယ်ကူစွာရောင်းချနိုင်ပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	မြေဆီဩဇာမကောင်း ☐☐☐☐ရာသီဥတုမမှန် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** **(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ☐လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် ☐လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ပလပ်မြေများရှိသည် ☐ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐လုံးဝမရ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐လုံးဝမရ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐လုံးဝမရ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐လုံးဝမရ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐လုံးဝမရ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐လုံးဝမရ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐လုံးဝမရ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ ☐အသင့်အတင့်ကျ ☐အနည်းငယ် ☐မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရေသွင်းမြောင်းများရှိသော်လည်း ဆည်ရေမှာ အချိန်လွန်မှ ရရှိသဖြင့် အသုံးချနိုင်ခြင်းမရှိပါ။မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေရရှိသော်လည်း တစ်ဧကလျှင် (၂၀၀၀၀၀) ကျပ်ခန့်ကုန်ကျသဖြင့် လောက်ငှမှုမရှိပါ။ အသေးစားချေးငွေများသည် (၁၄) ရက်တစ်ကြိမ်ပြန် လည်ပေးဆပ် ရသဖြင့် တောင်သူများအတွက် အဆင်မပြေပါ။ သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ်နည်းများ ဟောပြောပို့ချသော်လည်း တောင်သူ များသည် အသင့်လုပ်ပြီးသား မြေသြဇာများကိုသာ အသုံးပြုလိုကြသဖြင့် သဘာဝမြေဆွေး အနေဖြင့် နွားချေး၊သစ်ရွက်ဆွေးမျှသာ လယ်ထဲသို့ ထည့်ကြသည်။ကျေးရွာတွင် လုပ်သားအင်အား များပြားသော်လည်း ပြင်ပသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေကြသဖြင့် လုပ်သားခေါ်ယူရန် ခက်ခဲပါသည်။ ယခင်က မတ်ပဲကို စိုက်ပျိုး ကြသော်လည်း ဈေးကွက်မရှိသဖြင့် မတ်ပဲအစား ကြံနှင့် ဝါကို ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုး လာကြသည်။ ကြံစိုက်ပျိုး ရသည်မှာ တောင်သူမှ အဆင်ပြေသော်လည်း နဝဒေးသကြား စက်ရုံသို့ပို့ရာတွင် ကားဖြင့်သယ်ယူရန် အခက် အခဲရှိခြင်း(ကုန်ထုတ်လမ်း မရှိခြင်း)၊စက်ရုံသို့ရောက်ပြီးပါကလည်း (၅)ရက်ခန့် ကြာမှ ချိန်တွယ်ရခြင်း တို့ကြောင့် ကြံစိုက်ပျိုးရသည်မှာလည်း အဆင်မပြေသဖြင့် ယခုအခါ ဝါကို တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးကြသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၅၆	၂၄၄
နို့စားနွား	၀	၀
ကျွဲ	၀	၀
မြင်း	၀	၀
မြည်း	၀	၀
လား	၀	၀
ဆိတ်	၂	၃၀

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
သိုး	၀	၀
ဝက်	၅၀	၁၆၀
ကြက်	၁၀၀	၃၀၀
ဘဲ	၄	၂၀
နွားနောက်	၀	၀
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	၀	၀
ပုဇွန်ကန်	၀	၀
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	၀	၀
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၀	၀
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၀	၀

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မွေးမြူရေးကို တနိုင်တပိုင် လုပ်ကိုင်ကြပြီး ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ မရှိပါ။ ကျေးရွာဆည်မြောင်းဘောင်များတွင် နွား၊ဆိတ်များကို ကောင်းစွာ လွှတ်ကျောင်းနိုင်သော်လည်း တာဘောင်သို့ သွားလမ်းမှာ မိုးတွင်းကာလတွင် အသုံးမပြုနိုင်ခြင်း၊လမ်းမရှိခြင်းတို့ကြောင့် စားကျက်ကို လက်လှမ်းမမီသဖြင့် မွေးမြူခြင်းမပြုနိုင်ကြပါ။ ၂၀၁၈ တွင် ယင်းလမ်းအား မြေသားလမ်းအဖြစ် ကျေးရွာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ နွား၊ ဆိတ်ကို မွေးမြူရန် စိတ်ပါဝင်စားကြပြီး တိုးချဲ့မွေးမြူရန် သင့်လျော်ပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (**<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u>** ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐☐☐☐အသင့်အတင့် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☐☐☐☐အသင့်အတင့်ရနိုင် ☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ ရနိုင် ☐☐☐☐မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ အသင့်အတင့်ဝယ်ယူ ရနိုင် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် ☐☐☐☐ချေးငွေ အသင့်အတင့်ရနိုင် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐☐☐☐သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐☐☐☐နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐☐☐☐ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐☐☐☐အသင့်အတင့်ရှိသည် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐☐☐☐ကောင်း ☐☐☐☐သင့်တင့်မျှတ ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐☐☐☐ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐☐☐☐ချေးငွေရနိုင်သည် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐☐☐☐သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐☐☐☐နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐☐☐☐ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐☐☐☐အသင့်အတင့် လွယ်ကူသည် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စားကျက်မြေအနေဖြင့် မရှိသော်လည်း ဆည်မြောင်းတာဘောင်တွင် နွားဆိတ်တို့ကို လွတ်ကျောင်း မွေးမြူမှုပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ သောက်သုံးရေမှာ နဝင်ချောင်းရှိသဖြင့် လုံလောက်စွာ ရရှိပါသည်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ၊ဒေသမျိုး ဝက်တို့ကို မွေးမြူရန် အောင်လံမြို့၊ရွှေတောင်မြို့၊ ပေါင်းတလည်မြို့သို့သွားရောက်ဝယ်ယူနိုင်ခြင်း၊မွေးမြူရေးဦးစီးဌာနတို့နှင့်ချိတ်ဆက်ဝယ်ယူနိုင်ခြင်းတို့ရှိပါသည်။ အသေးစားပုဂ္ဂလိက ချေးငွေများဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း (၁၄) ရက်တစ်ကြိမ် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသဖြင့် အခက်အခဲရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း တိရစ္ဆာန်အစာအဖြစ် ဆန်ကွဲဖွဲနုများ ရရှိသော်လည်း စီပီဝက်၊ဂျူး၊ဗီယက်နာမ် အစရှိသည့် မျိုးများမွေးမြူကြသဖြင့် ပေါင်းတလည်ဈေးတွင်ပင် အစာကို လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူပြီး ကျွေးကြသည်။ အစာကုန်ကျစရိတ် ကြီးမားပါသည်။ တိရစ္ဆာန်များကို ပုံမှန် ကာကွယ် ဆေးထိုးနှံခြင်းမရှိကြပါ။ ကျန်းမာရေးမကောင်းပါက ရွာနီးချုပ်စပ်တွင် မွေးမြူရေးသင်တန်း

တက်ရောက်ခဲ့ဖူးသူများကို ခေါ်ယူ၍ ဆေးထိုးကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းလည်း မွေးမြူရေးသင်တန်း တက်ရောက်လိုသူများရှိပါသည်။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ အသိပညာရရှိမှု အခွင့်အလမ်း အလွန်ပင်နည်းပါး ပါသည်။ အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု ရှိသဖြင့် တိုးချဲ့၍ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်ကြပါသည်။ ကုန်သည်များမှာ ကျေးရွာအတွင်းပင် ဈေးနှုန်းသင့်တင့်စွာဖြင့် လာရောက်ဝယ်ယူကြသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေ ရှားပါးသည် ☐☐☐☐စားကျက်မြေ လုံးဝမရှိပါ ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	ရေ ရှားပါးသည် ☐☐☐☐ရေ လုံးဝမရှိပါ ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ ☐☐☐☐မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လုံးဝ ဝယ်ယူ မရပါ ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာ မရနိုင်ပါ ☐☐☐☐ချေးငွေ လုံးဝ မရပါ ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ ☐☐☐☐သွင်းအားစုများ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရနိုင်ပါ ☐☐☐☐နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ □□□□ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ □□□□လုံးဝ မရှိပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	ရေမြေအနေအထား မကောင်းပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ □□□□လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရပါ □□□□လုံးဝ ချေးငွေမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ □□□□သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ မရပါ □□□□နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ □□□□ထုတ်ကုန်များကို လုံးဝ မရောင်းချနိုင်ပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ယခင်က ဝက်များကို အများအပြား မွေးမြူသူများရှိသော်လည်း ဝက်တုပ်ကွေးဖြစ်ပွားခြင်း၊ချီးပန်း၍ သေဆုံးခြင်းတို့ကြောင့် ယခုအခါ အနည်းငယ်မျှသာမွေးမြူကြသည်။ ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုမရှိခြင်း၊ကျန်းမာရေးအသိပညာအားနည်းခြင်းတို့ကြောင့်အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ ကူညီပံ့ပိုးပေးသင့်ပါသည်။ အသေးစားပုဂ္ဂလိကချေးငွေများမှာမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် သင့်လျော်သော ချေးငွေဖြစ်ပါက များစွာ အဆင်ပြေနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

(၁-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	များ ☐အသင့်အတင့် ☐မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☐ဈေးကွက် အသင့်အတင့် ☐မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိသည် ☐အသင့်အတင့် နားလည်သည် ☐မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း ☐သင့် ☐မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ ☐သင့် ☐မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း ☐သင့် ☐မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ချေးငွေရနိုင်သည် ☐မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ☐အသင့်အတင့် ☐မဖြေဆိုပါ ☐

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	များ ☐☐☐☐အသင့်အတင့် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်မှာ ကျေးရွာ လူဦးရေ၏ (၇၇.၇၁ %) ရှိခြင်းကြောင့် လုပ်သားအင်အား အရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ပေါင်းတလည်၊ဝက်ထီးကန်၊ပြည် မြို့များနှင့် နီးကပ်လျှက်ရှိခြင်း၊လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ခြင်းကြောင့် ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။ ဒေသထွက် သီးနှံများ(ခရမ်းချဉ်၊ရော်တ၊သရက်၊အုန်းသီး) ရှိခြင်း ကြောင့် ကုန်ကြမ်းအား ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်မည့် နည်းပညာရှိပါက အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ် ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ သရက်ချဉ်အား ရေရှည်ခံစွာ ထားနိုင်သည့် ပြုလုပ်နည်းသိရှိပါက ကျေးရွာအနီး ဈေးများ တွင် ကောင်းစွာ ရောင်းချနိုင်ပါသည်။အသေးစား ပုဂ္ဂလိက ချေးငွေ အဖွဲ့အစည်း (၃) ခု ရှိပြီး ငွေချေးယူနိုင် ပါသည်။ လက်သမားလုပ်ငန်း၊ စက်ချုပ်လုပ်ငန်း၊ စက်ရုံ ၊ လိုင်းကားပြေးဆွဲခြင်း လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် နေကြပြီး လုပ်ငန်းများတိုးတက်စေရန် အထောက်အကူပြု သင်တန်းများပေးခြင်းဖြင့် အလုပ်ကိုင် အခွင့် အလမ်းများ ဖြစ်ပေါ်စေပါမည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက် အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ☐☐☐☐လုံးဝမရှိ ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြား ဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း □□□□ဈေးကွက်မရှိ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာ နားမလည် □□□□လုံးဝ နားမလည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့□□□□အလွန်ညံ့□□□□မဖြေဆိုပါ□
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည် □□□□ကုန်ကြမ်း မရှိပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ □□□□လုံးဝ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ □□□□ချေးငွေမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာ နှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရပါ □□□□နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်း မရှိ □□□□လုံးဝ မတတ် □□□□မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း □□□□အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း မရှိ □□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ

လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လုပ်သားအင်အား များပြားကြသော်လည်း ရွာတွင်းအလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်းကြောင့် မြို့ကြီးများနှင့် အနီးအနား မြို့ရွာများတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာနှင့် (၅) မိုင်အကွာတွင် ပေါင်းတလည်မြို့ရှိခြင်း၊(၁၂)မိုင်အကွာတွင် ပြည်မြို့ ဈေးကွက်ရှိခြင်း၊ လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ခြင်းကြောင့် ကောင်းစွာ လက်လှမ်းမီမှု ရှိပါသည်။ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ပွင့်မှုမှာမူ အနည်းငယ်အားနည်းကြောင်း တွေ့ရသည်။ ခရမ်းချဉ်၊ငရုတ်၊သရက်၊ အုန်းစသည်တို့ ပေါများကြောင်း တွေ့ရသည်။ အကယ်၍ ခရမ်းချဉ်သီး၊ သရက်သီး တို့အား တန်ဖိုးမြှင့် (ဥပမာ - သရက်ချဉ် ပြုလုပ်နည်း၊ခရမ်းချဉ်သီးယို ပြုလုပ်နည်း) တို့သိရှိပါက ဝင်ငွေပိုမိုရရှိလာနိုင်ပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးပါ။ ကျေးရွာတွင်လူငယ်အများစုသည် လက်သမား၊ပန်းရံ၊ စက်ချုပ်စသည်တို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသော်လည်း ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ထားခြင်းမရှိသဖြင့် ဝင်ငွေ နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အကယ်၍ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း သင်တန်း တက်မြောက်ပါက ဝင်ငွေပိုမိုကောင်းမွန် လာနိုင်ပါသည်။ အလုပ်ကိုင် အခွင့်လမ်းများ နည်းပါးခြင်းကြောင့် အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင် ကြရပြီး ကျေးရွာတွင် အလုပ်ကိုင်များ ဖန်တီးပေးရန် အခက်ခဲများကြုံတွေ့ကြရပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	“**ရွှေ့ပြောင်း**သွားလာ နေထိုင်သူ” တစ်ဦးအနည်းဆုံး ရှိသော အိမ်ထောင်စု နှင့်လူဦးရေ	၁၇	၅	၁၂	၁၇	၄	၃	၇	၉	၁၅	၂၄
၂	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
	၃ လ အထိ		၃	၂	၅	၀	၀	၀	၃	၂	၅
	၆ လ အထိ		၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀
	၁၂ လ အထိ		၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀
	၁၂ လ အထက်		၂	၁၀	၁၂	၄	၃	၇	၆	၁၃	၁၉

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။**

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒ ပါမှု မပါမှု စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို **"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"** ဟု သတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ သားသမီး နှင့် ဆွေမျိုးများထံတွင် ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွားရောက် အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်း ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါ

သည်။ ခေတ္တ ပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တ ကျန်းမာရေးကုသမှ ခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည် အခြေချနေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခု လတ်တလောတွင် ခရီးယာယီ သွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်အများစုမှာ ရွာတွင်း အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်းကြောင့် တခြားမြို့နယ်များသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ပြည်ပအနေဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်၍ စက်ရုံများတွင် အလုပ်ကြမ်းလုပ်ကိုင်ကြပြီး လုပ်ကိုင်ကြပြီး အမျိုးသမီးများမှာ ရန်ကုန်ရှိ အထည်ချုပ် စက်ရုံများတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အချို့မှာ ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်နည်းပါးသွားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

(၈-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၂၄
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	၀
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	၀
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	၀
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	၀

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။ဝင်ငွေပိုမိုရရှိရန် ပြည်တွင်း၊ပြည်ပသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

(ဂ- ၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၁၇	၃	၁၁	၃
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၀	☒		
	ခ။ ဘဏ်	၁၇			
	ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၀			

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများတွင် ပြည်တွင်း၌ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများပြားကြပြီး ဘဏ်ဖြင့်သာ အများဆုံးငွေလွှဲပို့ကြပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိက<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	ပေါင်းတလည်(၅) မိုင်	ပြည်(၁၂)မိုင်
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၀ မှ ၁ မိုင် □□□□၁ မှ ၅ မိုင် □□□□၅ မှ ၁၀ မိုင် □□□□၁၀မှ ၁၅မိုင် □□□□၁၅ မိုင် အထက် □	၀ မှ ၁၀ မိုင် □□□□၁၁ မှ ၂၀ မိုင် □□□□၂၁ မှ ၃၀ မိုင် □□□□၃၀ မှ ၅၀ မိုင် □□□□၅၁ မှ ၁၀၀ □□□□၁၀၀ မိုင် အထက် □

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	**အနီးဆုံးဈေး** **(အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)**	**အကြီးစားဈေးကွက်** **(အဓိက<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)**
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐☐☐☐ဆိုင်ကယ် ☐☐ ကား/ထော်လာဂျီ ☐☐☐☐ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐☐☐☐လှေ ☐☐☐☐ စက်လှေ ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐☐ ကား/ထော်လာဂျီ ☐☐☐☐ရထား ☐☐☐☐သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐☐☐☐လှေ ☐☐☐☐ စက်လှေ ☐
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခု နှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ☐☐☐☐မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐အဝတ်အထည်☐☐☐☐ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ☐☐☐☐ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်☐	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ☐☐☐☐မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐☐☐☐အဝတ်အထည်☐☐☐☐ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ☐☐☐☐ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်☐
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း ☐☐☐☐သင့် ☐☐☐☐ညံ့ ☐	ကောင်း ☐☐☐☐သင့် ☐☐☐☐ညံ့ ☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ☐☐☐☐သင့် ☐☐☐☐ညံ့ ☐	ကောင်း ☐☐☐☐သင့် ☐☐☐☐ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာမှ ဒေသထွက်သီးနှံများ(စပါး၊မတ်ပဲ၊ဝါ၊ ခရမ်းချဉ်၊ငရုတ်၊သရက်၊အုန်းသီး စသည်ဖြင့်)ကို (၅) မိုင်ကွာဝေးသော ပေါင်းတလည်ဈေးတွင် အများဆုံးရောင်းချသည်။ တောင်သူငယ်များမှာ ကျေးရွာတွင်း လာရောက်ဝယ်ယူသော ကုန်သည်ငယ်များထံတွင် ရောင်းချကြသည်။ ပေါင်းတလည်၊ အောင်လံ၊ပြည်ရှိ သီးနှံအဝယ်ဒိုင်များအား ဖုန်းဖြင့် ဈေးနှုန်းစုံစမ်းနိုင်ပြီး အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်ရောင်းချ နိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှ ပေါင်းတလည်၊ပြည်သို့ နေ့စဉ်လိုင်းကား ထွက်ရှိပြီး ကုန်စည် ရောင်းဝယ်မှု ကောင်းစွာ ပြုလုပ်နိုင်ကြသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ ကာလလတ်ချေးငွေ ကာလရှည်ချေးငွေ	၃-၆ လအတွင်း ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့်အထက်	အတိုးမဲ့ ၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀ % ၁၀% ထက်	လိုအပ်သည် မလိုအပ်ပါ	နည်းသည် ရှိသည် မရှိပါ
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ကာလလတ်ချေးငွေ ကာလရှည်ချေးငွေ	၃-၆ လအတွင်း ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့်အထက်	အတိုးမဲ့ ၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀ % ၁၀% ထက်	လိုအပ်သည် မလိုအပ်ပါ	နည်းသည် ရှိသည် မရှိပါ
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ ကာလလတ်ချေးငွေ ကာလရှည်ချေးငွေ	၃-၆ လအတွင်း ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့်အထက်	အတိုးမဲ့ ၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀ % ၁၀% ထက်	လိုအပ်သည် မလိုအပ်ပါ	နည်းသည် ရှိသည် မရှိပါ
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ကာလလတ်ချေးငွေ ကာလရှည်ချေးငွေ	၃-၆ လအတွင်း ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့်အထက်	အတိုးမဲ့ ၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀ % ၁၀%	လိုအပ်သည် မလိုအပ်ပါ	နည်းသည် ရှိသည်

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
			ထက်		မရှိပါ
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ကာလလတ်ချေးငွေ ကာလရှည်ချေးငွေ	၃-၆ လအတွင်း ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့်အထက်	အတိုးမဲ့ ၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀ % ၁၀% ထက်	လိုအပ်သည် မလိုအပ်ပါ	နည်းသည် ရှိသည် မရှိပါ
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ကာလလတ်ချေးငွေ ကာလရှည်ချေးငွေ	နေ့စဉ် လစဉ် ၃-၆ လအတွင်း ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့်အထက်	အတိုးမဲ့ ၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀ % ၁၀% ထက်	လိုအပ်သည် မလိုအပ်ပါ	နည်းသည် ရှိသည် မရှိပါ
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ကာလလတ်ချေးငွေ ကာလရှည်ချေးငွေ	နေ့စဉ် လစဉ် ၃-၆ လအတွင်း ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့်အထက်	အတိုးမဲ့ ၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀ % ၁၀% ထက်	လိုအပ်သည် မလိုအပ်ပါ	နည်းသည် ရှိသည် မရှိပါ
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုး	ကာလတိုချေးငွေ	နေ့စဉ်	အတိုးမဲ့	လိုအပ်သည်	နည်းသည်

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
များ	ကာလလတ် ချေးငွေ ကာလရှည် ချေးငွေ	လစဉ် ၃-၆ လအတွင်း ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့် အထက်	၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀% ၁၀% ထက်	မလိုအပ်ပါ	ရှိသည် မရှိပါ

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ ကာလတိုချေးငွေ ဆိုသည်မှာ <u>အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံး တစ်နှစ်အထိ</u>၊ ကာလလတ်ချေးငွေ ဆိုသည်မှာ <u>၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ</u>၊ ကာလရှည် ချေးငွေဆိုသည်မှာ <u>၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ် အထိ</u>ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀ နှစ် ကာလအထက် ရှည်ကြာစွာချေးပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများမှာ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေရရှိပါသည်။စိုက်ဘဏ်မှ အတိုး(၀.၆၇%) (လတိုး)ပေးရပြီး ပြန်ဆပ်ရမည့်ကာလထက် ကြာမြင့်သွားပါက (၁)ကျပ်တိုးပေးရကြောင်း တွေ့ရသည်။ ယခင် ဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ်သဘောမျိုးမှ ယခုအခါ တစ်ဦးတစ်ယောက်ခြင်း တာဝန်ယူစနစ်ဖြစ်သဖြင့် ပိုမို အဆင်ပြေလာပါသည်။တစ်ဧကလျှင် (၁၅၀၀၀၀) ကျပ်ထုတ်ချေးသော်လည်း တောင်သူများမှာ တစ်လျှော် (၂၀၀၀၀၀) ကျပ်ကုန်ကျသဖြင့် ထုတ်ချေးငွေဖြင့် မလုံလောက်ကြပါ။ သမချေးငွေမှ တောင်သူများ၊ မွေးမြူသူများအား (၁.၅ %) အတိုးဖြင့် အဓိက ထုတ်ချေးသော်လည်း ချေးငွေထုတ်သည့် နေ့တွင်ပင် စုဆောင်းငွေပြန်လည်ကောက်ခံခြင်း၊(၁၀) နှစ်ကြာမှ စုဆောင်းငွေ အတိုးရမည်ဖြစ်ခြင်း၊(၆) လ ထုတ်ချေးသော်လည် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည့် အချိန်မှာ စော၍ ကောက်ခံခြင်းတို့ကြောင့် ယခင် ချေးငွေယူထားသူများပင် ယခုအခါ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ နှုတ်ထွက်လာကြသည်။ အသေးစားချေးငွေ ထုတ်ချေးသည့် ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့(၃) ဖွဲ့ရှိပြီး (DAWN,ရှင်ဝပ်၊အိုဝေ) အဖွဲ့တို့ဖြစ်ကြသည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၂.၅ %)တိုးဖြစ်ပြီး (၁၄)

ရက်တစ်ကြိမ်ပြန်လည်ပေးဆပ် ရသဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် အချိန်မရဘဲ အပတ်စဉ်ပြန်လည်ပေးဆပ်နိုင်ရန်သာလုပ်ဆောင်နေကြရသဖြင့်ကျေးရွာသူ/သားများမှာအခက်အခဲရှိနေပါသည်။ပုံမှန်ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူကိုသာ ထုတ်ချေးခြင်း၊သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားပေါ်မူတည်၍ ချေးငွေကာလသတ်မှတ် ပေးခြင်းတို့ဖြင့် ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်နိုင်ပါက ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ အောင်မြင် ဖြစ်ထွန်းလာ နိုင်ပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (အခက်အခဲ "ရှိ" ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို။))
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	ရှိ ☐ မရှိ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ ☐ မရှိ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ ☐ မရှိ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ ☐ မရှိ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ ☐ မရှိ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ ☐ မရှိ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ☐ မရှိ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လယ်မြေများတွင် ဓါတုမြေဩဇာများ သုံးစွဲမှုမြင့်မားလာခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ပေါင်းသတ်ဆေးများ စနစ်တကျ အသုံးပြုမှုမရှိခြင်း တို့ကြောင့် မြေဆီဩဇာများ အထွက်နှုန်း လျော့နည်းလာသည်ကို တွေ့ရသည်။ယခင်က ကျေးရွာအနီးတွင် ဆေးဘက် ဝင်ပင်များကို တွေ့ရှိရမှုများပြားသော်လည်း ယခုအခါ လယ်ယာမြေများတိုးချဲ့ လုပ်ကိုင်လာကြသဖြင့် မရှိသလောက်ပင်

များပြားလာခဲ့ပါသည်။ ရံဖန်ရံခါတွင် ဖျပ်ပိုးများ ကျရောက်ပြီး ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နိုင်နင်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ငါးမျိုးကွဲအခြား တိရစ္ဆာန်များမှာ ယခင်ကပင် ကျေးရွာအနီးတပိုက်တွင် များစွာမရှိပါ။ အန္တရာယ်ရှိမှုလည်း နည်းပါးပါသည်။ရွာတွင်စွန့်ပစ် ပစ္စည်းများကို ရွာနောက်ဖက်ရှိ ကွင်းများတွင် လည်းကောင်း၊ ရွာချောင်းဘေး တွင် လည်းကောင်း စွန့်ပစ်ကြပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၁	၉	၁၀
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၂၀	၁၄၆	၂၆၆
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၉၀	၉၃	၁၈၃
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၉	၂၃	၄၂
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၅	၁၃	၁၈

ရင်းမြစ် အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး/ တက်ရောက်ဆဲ သူများကိုသာ ဖြည့် သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာ တွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦး တစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံး ပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ - ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ပါက "အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်လည်းကောင်း တတိယတန်း (Grade 3) တွင်ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ-ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုပါက "မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်သာ ထည့်သွင်း ရပါမည်။ "ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)"ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ အတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade4)

အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်းပညာ ဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမရှိပါက "မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ အခြေခံပညာ မူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝ မတတ်ပါက "စာမတတ်သူဦးရေ" တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာလူဦးရေ အားလုံးတွင် စာမတတ်သူ ဦးရေမှာ အနည်းငယ်သာ ရှိပါသည်။ ယခင်က ပညာမသင်ကြားခဲ့ရသော အဘိုးအဘွားများ ဖြစ်ကြသည်။ စာမတတ်သူဦးရေတွင် အမျိုးသမီး ဦးရေမှာ (၉၀ %) အထိရှိသော်လည်း မူလတန်းအလယ်တန်းအထက်တန်း အဆင့်ရှိသူ များတွင် အမျိုးသမီးများသာ များပြားကြောင်း တွေ့ရသည်။ တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူတွင် အမျိုးသမီး ဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် (၄၄.၄၄ %)ပိုမိုကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် အမျိုးသမီးများအား ပညာ သင်ကြားခွင့်တွင် ပိုမိုရရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အမျိုးသားများမှာ အလယ်တန်းအထက်တန်း ရောက်ရှိ ချိန် တွင် မိသားစု ဝင်ငွေရရှိရန် ကျောင်းထုတ်လိုက်ရသည်များရှိသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၁၁	၁၄	၂၅
အလယ်တန်း	၇	၇	၁၄
အထက်တန်း	၃	၃	၆
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၂	၈	၁၀

ရင်းမြစ် (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေ သူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် "ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး" ကို သင်ယူဆည်းပူး နေသော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါ။ အနီးရှိ (၂)ဖာလုံခန့် ကွာဝေးသော ဝန်တင်ဆိပ်ကျေးရွာတွင်အလယ်တန်းကျောင်းခွဲရှိပြီးယင်းသို့သွားရောက်ပညာသင်ယူကြရပါသည်။မူလတန်း ပညာကို ကောင်းစွာ သင်ယူနိုင်ကြသော်လည်း အလယ်တန်းအထက်တန်းတွင် မိဘများ၏ စားဝတ်နေရေး

အခက်အခဲကြောင့် ကျောင်းထုတ်၍ အလုပ်လုပ်ခိုင်းသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ မူလတန်းတွင် ကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေထက် ပိုမိုများပြားနေရခြင်းမှာ အချို့ကလေးငယ်များသည် (၆) နှစ်အရွယ်မှ ကျောင်းထားကြခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယခင်ကထက် ပညာတတ်များပိုမို များပြားလာသော်လည်း ကျေးရွာတွင် ပညာတတ်များ နည်းပါးနေဆဲဖြစ်သည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ☐☐☐☐မူလွန် ☐☐☐☐အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐☐☐☐အလယ်တန်း ☐☐☐☐အထက်တန်း(ခွဲ) ☐☐☐☐အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐☐☐☐မူလွန် ☐☐☐☐အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐☐☐☐အလယ်တန်း ☐☐☐☐အထက်တန်း(ခွဲ) ☐☐☐☐အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐☐☐☐မူလွန် ☐☐☐☐အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐☐☐☐အလယ်တန်း ☐☐☐☐အထက်တန်း(ခွဲ) ☐☐☐☐အထက်တန်း ☐
ခ။ ရွာမှ အကွာအဝေး (မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐☐☐☐၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐☐☐☐၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐☐☐☐၂၀ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁ မိုင် ☐☐☐☐၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐☐☐☐၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐☐☐☐၂၀ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁ မိုင် ☐☐☐☐၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐☐☐☐၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐☐☐☐၂၀ မိုင် အထက် ☐
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ☐☐☐☐စက်ဘီး ☐☐☐☐ဆိုင်ကယ် ☐☐☐☐ကား ☐	ခြေလျင် ☐☐☐☐စက်ဘီး ☐☐☐☐ဆိုင်ကယ် ☐☐☐☐ကား ☐	ခြေလျင် ☐☐☐☐စက်ဘီး ☐☐☐☐ဆိုင်ကယ် ☐☐☐☐ကား ☐
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၀	၀	၀
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း ☐☐☐☐သင့် ☐☐☐☐ညံ့☐	ကောင်း ☐☐☐☐သင့်☐☐☐☐ညံ့☐	ကောင်း ☐☐☐☐သင့်☐☐☐☐ညံ့☐
စ။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
	မလုံလောက်ပါ ☐			မလုံလောက်ပါ ☐			မလုံလောက်ပါ ☐		
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း☐☐☐☐သင့်☐☐☐☐ ညံ့☐☐☐☐မရှိ☐			ကောင်း☐☐☐☐သင့်☐☐☐☐ ညံ့☐☐☐☐မရှိ☐			ကောင်း☐☐☐☐သင့်☐☐☐☐ ညံ့☐☐☐☐မရှိ☐		
ဈ။ ကျောင်းအာဟာရ တိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐		
ဇ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀
ကျေးရွာခန့်	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀

ရင်းမြစ်   (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။   ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။ ကျေးရွာအနီး ဝန်တင်ဆိပ်ကျေးရွာတွင် အလယ်တန်း(ခွဲ)ရှိပြီး (၂) ဖာလုံခန့်သာ ဝေးကွာသဖြင့် ပညာသင်ယူရန် အခက်အခဲမရှိပါ။သို့သော် ဆရာ၊မ များ၏ သင်ကြားမှု အားနည်းသဖြင့် ကျေးရွာနှင့် (၂.၅)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ခွေးရဲ(အ.ထ.က)ကျောင်းသို့သွား၍ တက်ရောက်ကြရသည်။ လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး အခက်အခဲရှိပါသည်။

(ဆ–၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ☐☐☐☐မလုံလောက် ☐
တပည့် – ဆရာ အချိုး	၄၀: ၁ အောက် ☐☐☐☐၄၀: ၁ အထက် ☐

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ☐☐☐☐နည်း ☐☐☐☐လတ် ☐☐☐☐များ ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ ☐☐☐☐မရှိ ☐
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် ☐☐☐☐မလုံလောက် ☐
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် ☐☐☐☐အသင့်အတင့် ☐
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ☐☐☐☐နည်း ☐
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ☐☐☐☐သင့် ☐☐☐☐ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါ။ အနီးအနားရှိ (၂ ဖာလုံ အကွာ) ဝန်တင်ဆိပ် ကျေးရွာတွင်ရှိသော အ.လ.က(ခွဲ)ကျောင်းကိုသာ သွားရောက်၍ ကျောင်းတတ်ရပါသည်။ မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်းမရှိသော်လည်း အလယ်တန်းပညာပြီးမြောက်ပါက ကျောင်းထွက်နှုန်း အနည်းငယ်ရှိပါ သည်။ ခွေးရဲ အထက်တန်းကျောင်း (၂.၅ မိုင်)၊ပေါင်းတလည်မြို့သို့ (၅မိုင်)၊ဝက်ထီးကန် (၄မိုင်) မြို့သို့ သွားရောက်ပြီး အထက်တန်းပညာ သင်ယူရသည်။ သွားလာရခက်ခဲခြင်း၊ဝင်ငွေ နည်းပါးခြင်း၊ ပညာ သင်ယူရန် လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေးအခက်အခဲရှိခြင်းတို့ကြောင့် မိန်းကလေးများသာ ကျောင်းထားမှု များပြီး ယောကျ်ားလေးများ ကျောင်းထွက်၍ ကျွဲကျောင်း၊ နွားကျောင်းရခြင်း၊ လယ်ယာများ တွင်လုပ်ကိုင်ရခြင်း များပါသည်။မိဘဆရာအသင်းမှာ ပုံသေ သတ်မှတ်ခြင်းမရှိဘဲ ကျောင်းသားမိဘများ အားလုံးအား မိဘဆရာ အသင်းဟု ဖွဲ့စည်းထားသဖြင့် တာဝန်ခွဲဝေသက်မှတ်မှု၊ လုပ်ဆောင်မှု များစွာမရှိကြပါ။ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရန် လိုအပ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

(၉) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၉-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၆	တီဘီ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၇	ဆီးချို	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ရာသီတုပ်ကွေး၊ဝမ်းလျှောဝမ်းပျက်၊သွေးလွန်တုပ်ကွေး အနည်းငယ် ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ သွေးတိုး၊ဆီးချို၊ အာဟာရချို့တဲ့ခြင်းတို့ရှိပြီး ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	ရှိ ☐	မရှိ ☐

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၈	အာဟာရ ပညာပေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐	မရှိ ☐

ရင်းမြစ်　　(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။　　။ကျေးရွာသို့ လာရောက် ထိုးနှံပေးခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ပေါင်းတလည် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲသို့ သွားရောက် ထိုးနှံရသဖြင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်တိုင်း(သို့) ကလေးငယ်တိုင်း ကာကွယ်ဆေး သွားရောက်ထိုးနှံရန် လက်လှမ်းမမီကြပါ။ကျန်းမာရေး အသိပညာဗဟုသုတ အားနည်းခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။

(၈-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	ရှိ ☐

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	မရှိ ☐
မြို့နယ် ဆေးရုံ	ဝ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် ရှိသည် ☐ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် မရှိပါ ☐	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားသည် ☐ ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ် တကျ သိုလှောင်ထားခြင်း မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ်   (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။ကျေးရွာနှင့် (၂)ဖာလုံကွာဝေးသော ဝန်တင်ဆိပ်ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲရှိခြင်း၊ (၅)မိုင်ခန့်အကွာတွင် ပေါင်းတလည် တိုက်နယ်ဆေးရုံရှိခြင်း၊ (၁၇)မိုင်အကွာတွင် ပြည်မြို့နယ်ဆေးရုံတို့ ရှိပါသည်။ ဝန်တင်ဆိပ် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတွင် သူနာပြု(၁)ဦး၊ကြီးကြပ်(၁)ဦး၊ ပေါင်းဝန်ထမ်း(၂)ဦးရှိသော်လည်းည(၇)နာရီခန့်မှစ၍ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု မရရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းတွင် အခန်း၊ကုတင်၊ဆေးဝါး လုံလောက်မှု နည်းသဖြင့် အသေးစား ကုသမှုမှ စ၍ ပေါင်းတလည်ဆေးရုံသို့သာ သွာရောက်ကုသကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်သော ကားများရှိသဖြင့် အလွယ်တကူ ပို့ဆောင်နိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ ငွေကြေး တတ်နိုင်သူ လူနည်းစုမျှသာ ဆေးဝါးကုသကြရာတွင်ပြည်မြို့နယ်ဆေးရုံသို့သွားရောက်ကုသကြပါ သည်။

(ဈ) ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါကနွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း	၃	ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၇၁	ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၆၁	ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည် အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်	၁	ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ	၂၀	ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
ရေကန်	၁	ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
စိမ့်စမ်းရေ	၁	ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာရှိ လူအများစုသည် ကိုယ်ပိုင်လက်နှိပ်တုံကင်၊ စက်တွင်း တွင်းများကို အသုံးပြုကြသည်။ အနည်းဆုံး (၁၂၅ ပေ)ခန့် တူးဖော်ရပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးပြုရန် လုံလောက်ပါသည်။

ရေအရည်အသွေး စစ်ဆေးထားမှုမရှိ သန့်ရှင်းမှု ရှိ/မရှိ မသိရှိရပါ။ ရေအရည်အသွေး စစ်ဆေးပေးနိုင်ပါက ဘေးကင်းလုံခြုံသော သောက်သုံးရေ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	၁
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၉၉
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	၁
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	၁
အိမ်သာမရှိ	၅၆

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျန်းမာရေး အသိပညာဟောပြောပွဲများ ကျင်းပပြုလုပ်ပေးသော်လည်း ငွေကြေးမတတ်နိုင်သေးခြင်းကြောင့် အချို့မှာ ဆောက်လုပ်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။ အချို့မှာ တခြံတည်းရှိ ယင်လုံအိမ်သာ (၁)လုံးကို အတူတူ သုံးစွဲကြခြင်းဖြစ်သည်။

(ည) ကျား – မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မ ရေးရာ

#	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှု စနစ်တွင် အမျိုးသမီးများသည် ပါဝင်မှုမရှိသော်လည်း ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေး ကိစ္စရပ်များတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ကျေးရွာအတွင်း

အမျိုးသမီးအများစုသည် ဓမ္မစကြာ အဖွဲ့၊အလှူခံအဖွဲ့၊စသည့် အဖွဲ့များတွင် ပါဝင်ကြသည်။ အမျိုးသမီး အများစုတွင် အကြမ်းဖက်မှုအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာ အသိပညာများအားနည်းကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ အမျိုးသမီးရေးရာ ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

(၄) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည် အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီ အလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ☐ ၂ ☐☐☐☐၃ ☐☐☐☐၄ ☐☐☐☐၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☐☐☐☐၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည် အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီ အလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
				လုံး □	၁၀ မိုင်အထက် □
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ □ ၂ □□□□၃ □□□□၄ □□□□၅ □	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	၆လမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက် □	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □	၀–၁ မိုင် □ ၁–၅ မိုင် □ ၅–၁၀ မိုင် □ ၁၀ မိုင်အထက် □

ရင်းမြစ်   ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။   ။မြေသားလမ်း – ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း – ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း – ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း – ၄၊ ကတ္တရာလမ်း – ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။ရွာတွင်းလမ်းသည် မြေနီလမ်းဖြစ်ပြီး ဧပြီလကုန်ခါနီး ရွာက ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် လမ်းအလျား (၁)ဖာလုံခန့်ကို မြေနီ(၁၆)ကျင်းချ၍ ပြန်လည် ပြုပြင်ထားပါသည်။ ရွာတွင်းလမ်းအရှည် ပေ ၂၅၀၀ ခန့်ရှိပါသည်။ရွာအနောက်ဘက်ရှိ လက်ပံပု–ချောင်းခွ–အုတ်ဆွဲ ရွာချင်းဆက်လမ်း(သို့)ကုန်ထုတ်လမ်းသည်(အလျား ပေ ၅၀၀၀ * အနံ ၁၂ ပေ* ထု ၆ လက်မ) ယခင်က လှည်းလမ်းသာဖြစ်ပြီး ၂၀၁၈ ခုနစ်တွင် (၁၅၀၀၀၀၀) ကျပ်ကုန်ကျခံ၍ မြေသားလမ်း အဖြစ်ပြန်လည် ပြုပြင်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ရေစီးရေလာကောင်းမွန်ရန် ရေပြွန် (အလျား ၂၀ ပေ* အကျယ် ၅ ပေ) (၂) လုံးခန့် လိုအပ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ငွေကြေးမတတ်နိုင်သဖြင့် လမ်းသားဘောင် နိမ့်ခြင်း၊ ရေမြုပ်ခြင်း တို့ကြောင့် လယ်ထွက်သီးနှံများ သယ်ယူပို့ဆောင်ရန် အခက်အခဲရှိပါသည်။လှည်းများပင် သွားလာမှု မပြုနိုင်သဖြင့် ကောက်လှိုင်းများအား လူဖြင့်ထမ်းရပြီး လုပ်သားခ (၁) ဦးလျှင် (၁) ရက်ကို (၈၀၀၀) ကျပ်ပေးရပါသည်။ အလုပ်ပြီးမြောက်မှုနှင့် ကုန်ကျစရိတ် မကာမိသဖြင့် တောင်သူများအတွက် အခက်အခဲ တစ်ရပ်အနေဖြင့် ရှိနေပါသည်။ ယင်းလမ်းအားပြန်လည်ပြုပြင်နိုင်ရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနသို့ ချိတ်ဆက်တင်ပြထားသည်။

(၄–၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (ပေ) (အလျား၊ အနံ၊ အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကွန်ကရစ် တံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
သစ်သား တံတား	၁၈၀.၀၀၊ ၁၈.၀၀၊ ၂၅.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကြိုးတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ဝါးတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေပြွန်	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဖလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (ပေ) (အလျား၊ အနံ၊ အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ရေကျော်	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ်   ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လက်ပံပုကျေးရွာမှ သဲကုန်းကြီး၊ဝက်ထီးကန်မြို့များသို့ သွားလာရန် အသုံးပြုနေသော သဲကျဲကြီး တံတားသည် သစ်သားတံတားဖြစ်ပြီး (၁၉၉၇)ခုနစ်က ကိုယ်ထူကိုယ်ထ တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအခါ နှစ်ကာလ ကြာရှည်စွာ အသုံးပြုခြင်း ကြောင့် ခိုင်ခံမှုအားနည်းလာပြီး ထော်လာဂျီ၊ ကုန်တင်ယာဉ်များ သွားလာရန် အန္တရာယ်ရှိနေပါသည်။ ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ပြန်လည် ဆောက်လုပ်ရန် ၊ခိုင်ခံ့သောတံတား တည်ဆောက်နိုင်ရန် ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိသဖြင့် ပြန်လည်ပြုပြင် နိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက် ရှိ အသုံးမပြုပါ အကွက်တွင် ခြစ်ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐	၁ လှေ၊ သမ္ဗာန် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
	၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၂ စက်လှေ ☐ ၃ သင်္ဘော ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၁ လှေ၊ သမ္ဗာန် ☐ ၂ စက်လှေ ☐ ၃ သင်္ဘော ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

**ရင်းမြစ်	ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။	။ လက်ပံပုကျေးရွာသည် မြစ်နှင့် အလှမ်းဝေးပြီး ကုန်လမ်းကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကိုသာ အသုံးပြုပါသည်။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက် လှေ	စက် ဘီး	မော် တော် ဆိုင် ကယ်	သုံးဘီး ဆိုင် ကယ်	ထော် လာဂျီ	ကား	မြင်း လှည်း	နွား လှည်း
အရေအတွက်	၀	၀	၅၆	၉၇	၁	၆	၇	၀	၃၉

ရင်းမြစ်   အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။ ကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ကို အဓိက အသုံးပြုကြသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	**အိမ်ထောင်စု**	**ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်**	**အခက်အခဲ**
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၀	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □□□□မဖြေဆို □□	ရှိ □□□□မရှိ □
ဆိုလာစနစ်	၉၆	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □□□□မဖြေဆို □	ရှိ □□□□မရှိ □
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၀	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □□ မဖြေဆို □	ရှိ □□□□မရှိ □
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၀	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □□□□မဖြေဆို □	ရှိ □□□□မရှိ □
လေစွမ်းအင်	၀	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □□□□မဖြေဆို □	ရှိ □□□□မရှိ □
ဇီဝလောင်စာ	၀	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □□□□မဖြေဆို □	ရှိ □□□□မရှိ □

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
အမျိုးအမည်ခွဲခြား ဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင် သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	၅၉	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □□□□မဖြေဆို □	ရှိ □ မရှိ □
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၀	☒	☒

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်း အိမ်ခြေ (၁၅၀) ရှိရာတွင် အိမ်ခြေ(၉၆)မှာ ဆိုလာစနစ် အသုံးပြုကြပြီး အိမ်ခြေ(၅၅) အိမ်ထောင်စုမှာ ဘက်ထရီ၊ဖယောင်းတိုင်မီး တို့ကိုသာ အသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာနှင့် အနီးဆုံး မစိုးရိမ်ကျေးရွာ (ကျေးရွာနှင့် ၁.၅ မိုင် အကွာ)သို့ လျှပ်စစ်မီး ရောက်ရှိပြီးဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လူတန်းစား (၃)စားခွဲခြားပြီး အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု များအား (၅၀၀၀၀၀) ကျပ်၊ အလယ်အလတ် လူတန်းစားများအား (၃၅၀၀၀၀) ကျပ်၊ မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု များအား (၂၀၀၀၀၀) ကျပ် သတ်မှတ်ပြီး (၃) ကြိမ်အရစ်ကျ ခွဲ၍ စုဆောင်းနိုင်ရန် စည်းလုံးပြီးဖြစ်သည်။ ပထမအရစ် ငွေကြေး စုဆောင်းမှု (၅၃ သိန်း)ကျပ် အား စီဘီဘဏ်တွင် အပ်နှံထားပြီဖြစ်သည်။ ပေါင်းတလည်မြို့နယ်ရှိ လျှပ်စစ် ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ရန် ချိတ်ဆက် တင်ပြထားပါ သည်။ ကျေးရွာတွင် မီးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၁၃၃	၇၈	၆၇	၀

ရင်းမြစ် အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်း ဖုန်းလိုင်း၊ရေဒီယိုလိုင်း၊တီဗွီ၊ဂြိုလ်တုစလောင်း တို့ကို အသုံးပြု၍ သတင်းအချက်အလက် ရရှိကြပါသည်။

(ဃ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ များ ရှိခြင်း	ရှိ ☐မရှိ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐သင့် ☐ညံ့ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐သင့် ☐ညံ့ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာ နှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ကောင်း ☐သင့် ☐ညံ့ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐သင့် ☐ညံ့ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ ☐နည်း ☐များ ☐
စိတ်ဝင်စားရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့် နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည် တို့တွင် ဝင်ရောက် လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐မရှိ ☐မဖြေဆိုပါ ☐

**ရင်းမြစ်	ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။	။လူငယ်များ အနားယူ၊အပန်းဖြေရန် နေရာများ မရှိပါ။ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများအနေဖြင့် သီတင်းကျွတ်ပွဲတော်၊ တန်းခူးလ သင်္ကြန် ပွဲတော်တို့ကို အားလုံးပါဝင် ဆင်နွှဲကြပါသည်။ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး၊ဖွံ့ဖြိုးရေးလပ်ငန်းများတွင် အားတက်သရောပါဝင် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အားကစား လုပ်ဆောင်ရန် နေရာမရှိပါ။ ယခင်က ကျောင်းအားကစားကွင်းတွင် ကစားနိုင်သော်လည်း ယခုအခါ စပါးများ တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးခြင်းကြောင့် အားကစားလုပ်ဆောင်ရန် နေရာမရှိချေ။ ယင်းဘောလုံးကွင်း အား မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှ ပြန်လည် စီစစ်ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ပါက လူငယ်များ အားကစားလုပ်ဆောင်ရန် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ်ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ လူငယ်အများစုသည် ဖုန်းသုံးစွဲမှုများလာခြင်း၊ အသိပညာ ဗဟုသုတ တိုးပွားလာနိုင်ရန် စာအုပ်စာပေများအား လက်လှမ်းမီမှုအားနည်းခြင်း၊ စာဖတ်အားကောင်းမွန်

လာစေရန်(သို့) အတွေးအခေါ်မြင့်မားလာစေရန် လုပ်ဆောင်ပေးသည့်အစီအစဉ်များ မရှိခြင်းတို့ကြောင့် (ဥပမာ –စာပေဟောပြောပွဲ၊စာဖတ်ပွဲတော်၊စာပေဆိုင်ရာ ဝေမျှခြင်းအစီအစဉ် ၊လူငယ်နှင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း စသည်) ပိုမို၍ ဗဟုသုများနည်းပါးလာပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ–၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်		
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်း လိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်း စသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်း ဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☐	ဖြေဆိုပါ ☐
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျှော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင် ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အော်ရီဒူး၊ အမ်ပီတီ၊တယ်လီနော ဖုန်းလိုင်းများကို ကောင်းစွာ အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမမီကြပါ။ ကျေးရွာတွင် ချောင်းကောၤမြောင်းကော ခြင်းကြောင့် ချောင်းရေတိုက်စားမှုအား နှစ်စဉ်ခံစားရသော်လည်း လူထုအခြေပြု ဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ် တားဆီးရေး အစီအစဉ်များ မရှိသေးပါ။ မှုခင်းများဖြစ်ပွားပါက (၅)မိုင်အကွာရှိ ပေါင်းတလည်မြို့၊ ရဲကင်း၊ ရဲစခန်းများကို ဖုန်းများဖြင့် အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်နိုင်ပြီး ထိရောက်သော ဝန်ဆောင်မှု အချိန်မီရရှိကြ ပါသည်။မှုခင်းဆိုင်ရာ အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ ကျင်းပပြုလုပ်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

(ဏ–၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

စဉ်	မှုခင်းအမျိုးအစား	မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ		
၁	လူကုန်ကူးမှု	စိုးရိမ်ရသည် ☐	သာမန် ☐	မရှိ ☐
၂	ခိုးမှု	စိုးရိမ်ရသည် ☐	သာမန် ☐	မရှိ☐☐
၃	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	စိုးရိမ်ရသည် ☐	သာမန် ☐	မရှိ ☐
၄	အကြမ်းဖက်မှု	စိုးရိမ်ရသည် ☐	သာမန် ☐	မရှိ☐☐

ရင်းမြစ်   ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အရက်သေစာသောက်စားပြီး ရမ်းကားမှု တခါတရံသာ ဖြစ်ပွားတတ်ပါသည်။လူကုန်ကူးမှုမရှိပါ။မူးရစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုအခြေအနေမရှိပါ။အကြမ်းဖက်မှုအခြေအနေမရှိပါ။